Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 102 (8402). 29 май, 1984 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ХУШХАБАР

«КУМУШ ТОЛА» ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

БЕКОБОД районидаги икки хўжалик меҳнаткашлари областимизда биринчи бўлиб давлатга пилла топшириш ЙИЛЛИК ПЛАНЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШДИ. Район пилла қуритиш идорасига «ОКТЯБРЬ 46 ЙИЛЛИГИ» совхозидан 1360, ОЙБЕК НОМЛИ совхоздан эса 14 минг 300 килограмм «кумуш тола» етказиб берилди. Бу эса хўжаликларнинг йиллик планларига нисбатан 136 ва 104 процентни ташкил этди.

Ойбек номли совхоз пиллакорлари энг юқори кўрсаткичларга эришишди. Бу ерда ҳар қути уруғдан 75 килограммдан хом ашё олинди. Хўжаликнинг илғор пиллакорлари эса ҳар қути уруғдан 80—85 килограммдан «кумуш тола» топширишга эришдилар. Айни кунларда совхозда давлатга пилла топшириш давом этаяпти. Коллектив аъзолари пилла қуритиш идорасига яна 4 минг килограммга яқин «кумуш тола» топшириб, ҳосилдорликни 80 килограммданга етказишмоқчи.

Шунингдек, «Октябрь 46 йиллиги» совхози меҳнаткашлари ҳам ҳар қути уруғдан 80 килограммдан пилла олиш учун курашни давом эттиришаяпти. «Октябрь 46 йиллиги» совхози меҳнаткашлари давлатга яна 200 килограммга яқин пилла топширишга аҳд қилишди.

Районнинг бошқа хўжаликларида ҳам давлатга пилла топшириш қизғин бораяпти.

ТАШАББУСЛАР КЕНГ ОММАЛАШСИН

Ютуқлар, яхши кўрсаткичлар, муваффақиятлар ҳақида сўзлаш ёқимли ва мароқли. Лекин бунга осонлик билан эришилмайди, албатта. Ҳар бир ютуқ замирида одамларнинг меҳнати, тинимсиз изланишлари, катта ташкилотчилик ишлари ётади. Тадбиркорлар топшириқ олгач, унинг сўзсиз бажарилиши чора-тадбирларини қидирадилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш, бугун кечагидан, эрта эса бугунгидан кўпроқ маҳсулот етиштириш, эл бойлигига кўпроқ бойлик қўшиш учун курашадилар. Шу мақсадда янги-янги ташаббусларни, ватанпарварлик ҳаракатларини бошлаб берадилар. Зотан, ташаббускорлик, ишга онгли муносабат совет кишисига хос фазилатдир. Ташаббускорлик — куч, ғайрат, шижоат, зукколик, омилкорлик қанотидир.

Ташаббус бор жойда — янгилик, илғор тажрибалар, усуллар, фан ютуқлари ишлаб чиқаришга дадил жорий этилади.

Ташаббускорлар меҳнат қиладиган коллективларда белгиланган режа ва планларни бажариш ва ошириб бажариш осон кўчади. Чунки бундай коллективларда лоқайдлар, пассивлар, қолоқларга ўз-ўзидан ўрин бўлмай қолади. Улар яхшилардан андоза оладилар, эргашадилар.

Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети апрель Пленумида сўзлаган нутқида омманинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигини кенг кўламда авж олдирмасдан, ижтимоий ҳаётда энг муҳим проблемаларни ҳал этишга уни ғоят актив жалб этмасдан туриб, партия белгилаб берган улкан ишларни амалга ошириб бўлмаслигини алоҳида таъкидлади.

Областимизда касбини пухта эгаллаган, ўз ишининг миришкори, академиги, устаси бўлган ташаббускор, жонкуяр, фидоий кишилар оз эмас. Улар ҳар бир тармоқда — пахтачиликда, чорвачиликда, боғдорчилик соҳасида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар бошлаб берган ташаббуслар район, область, республика миқёсида кенг ёйилиб, катта кучга айланмоқда. Бу куч ёрдамида ҳар қандай қийинчиликлар енгилмоқда. Белгиланган вазифалар муваффақиятли уддаланмоқда. Партия ва ҳукуматимиз топшириқлари шараф билан бажарилмоқда.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўтган йилги қийин об-ҳаво шароитида ҳам пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиб чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга муваффақ бўлган эканлар, бунда ҳеч шубҳасиз, ташаббускорларнинг тажрибаси, уларнинг ибрати ғоятда муҳим роль ўйнади.

Ҳар йилдагидек, бу йил ҳам областимиз қишлоқ хўжалигининг бир группа илғор пахтакорлари, пиллакорлари, боғбонлари, соҳибкорлари, чорвадорлари партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, халқ моддий фаровонлигини муттасил ўстириб бориш тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрликларига жавобан ишлаб чиқаришга фан ва техника ютуқларини жорий этиб, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаб, гектаридан 50—65 центнердан пахта, 400—650 центнердан сабзавот, 240—300 центнердан картошка, 250—330 центнердан мева, 250 центнердан узум, чорвадорлар ҳар бош соғин сигирдан 5—6 минг килограммдан сут, ҳар юз бош совлиқдан 120—130 тадан қўзи олиш, чўчқа вазнини 120 килограммга етказиш, паррандабоқарлар ҳар бир товуқдан ўртача 200 донадан тухум, озуқакорлар ҳар гектар майдондан 220—240 центнердан беда пичани олиш, пиллакорлар: бригадалар бўйича ҳар қути қурт уруғидан 100—110 килограммдан, звенолар бўйича 110—130 килограммдан «кумуш тола» етиштириш мажбуриятини қабул қилдилар ва 1984 йил социалистик мажбуриятларини ва умуман ўн биринчи беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан қимматли ташаббус билан чиқдилар.

Уларнинг бу ташаббусини область партия комитети маъқуллади. Партия, совет, қишлоқ хўжалиги органлари зиммасига ташаббускорларнинг илғор иш усулларини кенг ёйиш, ҳар бир колхоз ва совхозда бригадалар, звеноларнинг конкрет шароитларини ҳисобга олган ҳолда деҳқончилик, боғдорчилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш, шу асосда, янги юксак марраларнинг эгалланишини таъминлаш вазифаси юклатилди.

Шуни мамнуният билан айтиш керакки, ташаббус бугунги кунда кенг қулоч ёйди. Белгиланган вазифаларни бажариш соҳасида дастлабки ютуқлар қўлга киритилмоқда. Ташаббускорлар ва уларнинг издошлари тажрибалари, илғор иш усулларининг моҳиятини пухта ўрганиб, тағин ҳам оммалаштириш учун идеология ходимлари зиммасига алоҳида масъулият юклатилади. Ҳамма ерда беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари, ортиғи билан бажариш учун курашаётганлар мусобақасини авж олдириш ғоят муҳим омилдир. Ҳозирги кунда бу қудратли воситадан энг биринчи навбатда пахтачиликдаги ишларни юксак савияда йўлга қўйиш учун фойдаланиш керак. Бу ишларни область пахтакорлар Советининг май—июнь ойлари учун ишлаб чиққан тавсиялари асосида амалга оширайлик. Ғўза қатор ораларида тупроқнинг доимо юмшоқ ҳолда сақланишига эришиш, ғўза касалликларининг олдини олиш, ҳашаротга қарши курашнинг таъсирчан чораларини кўриш шу куннинг муҳим вазифасидир.

Чорвачилик, сабзавотчилик, картошкачилик ва бошқа соҳаларда ҳам ишни илғорлар тажрибаси асосида ташкил этиш, ўзаро социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини вақти-вақти билан кўриб чиқиб, эришилган натижаларни қиёсий таҳлил этиш — ютуқларни мустаҳкамлаш ва янги муваффақиятларни қўлга киритишда катта аҳамиятга эгадир. Шу мақсадда ташаббускорларнинг ҳисоботларини вақти-вақти билан эшитиб туриш, матбуот, радио ва телевидениеда уларга тез-тез минбар бериб бориш зарур.

Ватанга мўл, сифатли, арзон маҳсулот етказиб бериш учун ер, техника ва бошқа моддий ресурслардан ишнинг кўзини билиб, самарали фойдаланиш, бунинг учун эса ҳар бир коллективда ҳисоб-китоб ишларини пухта йўлга қўйиш, коллектив пудрати, хўжалик ҳисобини кенг жорий этиш чораларини кўриш лозим. КПСС Марказий Комитети сўнгги Пленумлари қарорларида ва ўртоқ К. У. Черненко нутқларида бу соҳадаги вазифалар аниқ-равшан белгилаб берилди. Партиянинг бу кўрсатмаларини бекаму-кўст бажаришда, ҳеч шубҳасиз қишлоқ хўжалигимизнинг байроқдорлари бўлган ташаббускорлар, илғор коллективлар намуна кўрсатишлари зарур.

Ҳозир далаларда, боғ-роғларда, ферма ва яйловларда мўл ҳосил ва маҳсулот тақдири ҳал этилмоқда. Чорвадорларимиз Ватанга ўтган йилдагидан анча кўп маҳсулот етказиб бериш учун курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорлари асосида иш олиб бораётган қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳар бир соҳада белгиланган план ва топшириқларни муддатидан илгари муваффақиятли бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Бу ўринда ташаббускорлар тажрибаси қўл келмоқда. Ташаббускорлар ва уларнинг издошлари сафи кенгаяверсин!

УМУМАРМИЯ КОМСОМОЛИ АНЖУМАНИ

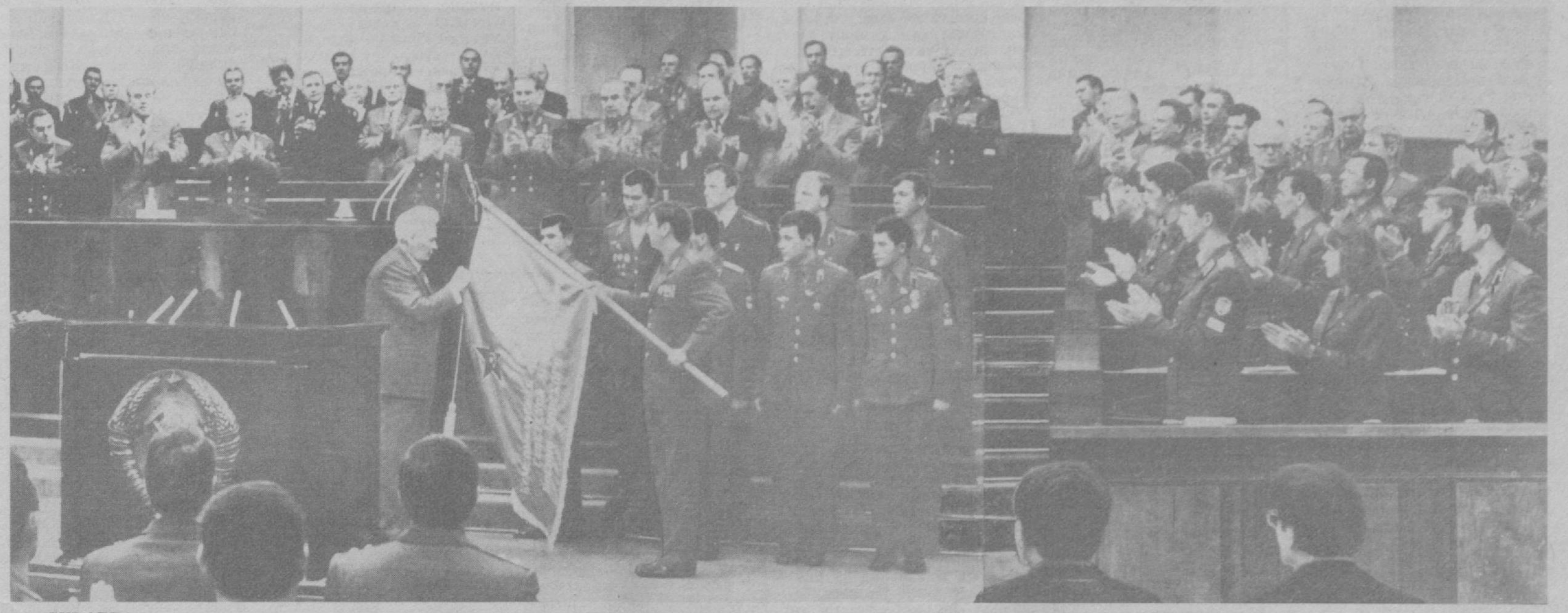

СУРАТДА: мукофотни топшириш пайти.

В. Мусаэльян ва В. Егоров фотоси (ТАСС—ЎзТАГ).

Қадимий ва абадий навқирон Москва Кремли. Полклар жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатини ҳимоя қилиш учун Кремль деворлари ёнидан Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши фронтларига жўнаб кетган эдилар. Қаҳрамон авлодларнинг ворислари — 80-йиллар жангчиларининг энг яхши вакиллари комсомол ташкилотлари секретарларининг умумармия кенгашида қатнашмоқ учун 28 май куни Катта Кремль саройига келдилар.

Эрталаб соат 11. Кенгаш аҳли **К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков** ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олди.

Кенгаш президиумида бир қанча министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, ҳарбий бошлиқлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари, бўлинмалар, қисмлар ва кемалар комсомол ташкилотларининг секретарлари ҳам бор эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали **Д. Ф. Устинов** кенгашни очди.

Кенгаш иштирокчилари ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини якдиллик билан фахрий президиумга сайлайдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **К. У. Черненко**га сўз берилади. Ҳозир бўлган кишилар уни гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб оладилар.

Ўртоқ К. У. Черненко нутқи зўр эътибор билан тингланди, давомли қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Ўртоқ К. У. Черненко армия комсомоли Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлигини маълум қилади.

Ҳамма ўрнидан туради. У гулдурос, давомли қарсаклар остида орденни Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти комсомол ташкилотининг байроғига қадаб қўяди.

Кенгаш қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет Қуролли Кучлари, Ленин комсомоли шарафига табрик сўзларини баралла айтадилар. Совет Иттифоқи гимни янграйди.

Сўнгра Д. Ф. Устинов юксак даражада жанговар шайлик учун курашда армия ва флот комсомол ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида доклад қилди. Биз ҳаммамиз, деди у, ҳозиргина КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Константин Устинович Черненко сўзлаган нутқдан зўр таассурот олдик. Унинг ёрқин ва сермазмун нутқи, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти комсомол ташкилотига Қизил Байроқ орденини топширганлиги ҳаммамизни ҳаққоний қувонч ва ифтихор туйғулари билан қамраб олди.

Комсомол жангчилар, армия ва флотнинг бутун шахсий состави бундан буён ҳам ҳарбий бурчни муносиб адо этамиз, Улуғ Ватанимизнинг тинч, бунёдкорлик меҳнатини зийраклик билан қўриқлаймиз, деб Коммунистик партия Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, бутун халққа ваъда берадилар.

Биз бу ерга йиғилган вақт ҳақиқатан ҳам ажойиб бир вақтдир, деб таъкидлади нотиқ. КПСС Марказий Комитетининг апрель ойида бўлиб ўтган Пленуми, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга қаратилган умумхалқ ташаббусига янги омил бахш этди.

(Давоми иккинчи бетда).

ЛЕНИНЧАСИГА ЯШАЙЛИК, ИШЛАЙЛИК, КУРАШАЙЛИК

Ўртоқ К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бутун бизда кўп жиҳатдан одатдан ташқари кун деса бўлади. Нур устига аъло нур деганларидек, кенгашимиз чегарачилар кунида очилмоқда. Эҳтимол, чегарачилар ҳозирнинг ўзидаёқ байрамга ҳозирлик кўришаяпти. Бу — маълум даражада менинг ҳам шахсий байрамим, чунки менинг партиявий таржимаи ҳолим, партиявий ишим чегара қўшинлари сафида бошланган эди. Шу боисдан мен сизларнинг ҳаммангизни бу байрам билан алоҳида туйғуга жўшиб табриклайман. **(Қарсаклар).**

Кенгашимизни ҳам ишчанлик, ҳам айни вақтда тантанали вазиятда ўтказиш учун сиз билан бизда бошқа бир сабаб ҳам бор. Бу сабабни асло тасодиф, деб бўлмайди.

Муваффақиятни истеъдод ва қатъият, ташаббускорлик ва зўр меҳнат бирга қўшилишининг самараси, дейдилар. Жангчига нисбатан айтганда, бунинг ёнига ҳарбий жасоратни ҳам қўшмоқ керак. Социалистик Ватанни қуролли ҳимоя қилиш ишидаги катта хизматлари, Ватан учун бўлган жангларда комсомол жангчилар кўрсатган мардлик ва қаҳрамонлик, Армия ва Флот ёшларини тарбиялаш соҳасидаги самарали ишлар учун Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флотининг комсомол ташкилоти Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини сизларга қувонч билан маълум қиламан. **(Давомли қарсаклар).** Менинг энг самимий қутловларимни қабул этгайсиз, ўртоқлар! **(Қарсаклар).**

Бу мукофот зўр қувонч туйғусини бахш этади, албатта. Бу ҳол сизларга армия комсомолининг катта ва муҳим вазифалари ҳақида ишчанлик билан самимий гаплашиб олишингизга халақит бермаслигига ишонаман. Бунинг устига шу вазифаларни мураккаб халқаро вазиятда, уруш хавфи, ядро уруши таҳликаси анча ошган, жуда ўткир идеологик кураш шароитида ҳал этишга тўғри келади.

Империализмнинг реакцион доиралари ҳозирги жаҳон тараққиётининг бош тенденциясига чидай олмаяптилар. Табиий ҳаракат қилувчи тарих ғилдираги социализм фойдасига ишлаётганини, ҳамма жойда миллий озодлик ва социал адолат принципларини қарор топтириш фойдасига ишлаётганини улар англаб туришибди. Шунинг учун ҳам улар халқаро ишларни зўравонлик позицияларида туриб юритишга интилмоқдалар, тарихнинг қонуниятли ривожланишини бузишга уринмоқдалар. Уларнинг мислсиз миқёсдаги қуролланиш программаси ана шундан келиб чиқади. Уларнинг ҳарбий-стратегик мувозанатни бузиш учун зўр бериб қилаётган уринишлари мана шундан келиб чиқади.

КПСС, Совет Иттифоқи социал тузумидан қатъий назар давлатлар ўртасидаги муносабатлар тинч-тотув яшаш, яхши қўшничилик ва тенг ҳуқуқлилик муносабатлари бўлиб қолиши учун ҳамма ишни қилиб келди ва қилаберади. Сизларга маълумки, СССР, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқаро кескинликни юмшатишга, тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларни доимо кўтариб чиқмоқдалар.

Гап халқларнинг хавфсизлиги ҳақида борганида, ташқи сиёсат, дипломатия кўп иш қилиши мумкин. Аммо ҳамма ишни қила олмайди. Жаҳон майдонида холис ниятга ёт бўлган ва ақл-идрок мулоҳазаларига нисбатан гунг бўлган сиёсий кучлар билан ҳам муомала қилишга тўғри келади. Шу ўринда мудофаа потенциалимизнинг тийиб турувчи қудрати бебаҳо роль ўйнайди. Ҳозир бу қудрат совет халқи бунёдкорлик меҳнатининг кафилигина бўлиб қолмай, ер юзидаги ялпи тинчликнинг кафили ҳамдир. **(Давомли қарсаклар).**

Кўрдингизми, ўртоқлар, сизларнинг зиммангизга мана шундай масъулият тушади. Сизлар мана шу масъулият юксаклигида бўлишингизга аминмиз. Армия комсомолининг шуҳратга чулғанган бутун тарихи бунинг гаровидир.

Партия билан халқ комсомолларнинг граждан ва Улуғ Ватан уруши фронтларидаги, давлат чегарамизни муҳофаза қилишдаги жасоратларини эсда тутадилар. Эсда тутиш билан бирга фахрланадилар ҳам. Улар совет кишиларининг барча авлодлари учун ҳамиша ватанпарварлик, ҳарбий бурчга садоқатнинг илҳомбахш намунаси бўлиб хизмат қилаберади. Армиямиз комсомоли ўз ота-боболарининг ажойиб анъаналарини ардоқлаб асрайдилар ва кўпайтирадилар. Ҳозир комсомол жангчилар интернационал бурчни шараф билан бажараётганликлари бунинг салмоқли исботидир.

Ҳозирги ҳарбий хизмат осон иш эмаслиги равшан. Бу хизмат тинимсиз меҳнат қилишни, мунтазам машқ билан шуғулланишни, иродани чиниқтиришни, психологик матонат ва доимий камарбасталикни талаб қилади.

Армиямиз ҳар қачонгидек ҳозир ҳам замонавий техникаси ва яхши маҳорати билангина эмас, ўзининг ғоявий бардамлиги, маънавий-сиёсий руҳининг юксаклиги билан кучлидир. Сизлар командирлар, сиёсий ходимлар билан биргаликда ҳар бир жангчининг ўзи бажараётган ватанпарварлик вазифасини чуқур англашини таъминлашингиз лозим.

Шонли юбилей — совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси 40 йиллигига ҳозирлик кўриш пайтида ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги тарбиявий ишларни кенг авж олдириш лозим. Ёшларни Ватанга муҳаббат ва унинг душманларига нафрат руҳида, юксак сиёсий, синфий хушёрлик, жасоратга доим шай бўлиб туриш туйғуси руҳида янада қатъият билан тарбиялаш керак. Бу иш шундай йўлга қўйилиши керакки, унда дабдабабозлик камроқ бўлсин, ижодкорлик, новаторларча изланиш кўпроқ бўлсин. Ёшлар билан ишлашни бусиз тасаввур этиб бўлмайди. Лениннинг «Ҳарбий ишга чинакамига ўрганингиз! деган васияти армия комсомолларининг бутун ишини йўлга қўйиш учун ўзак бўлиши лозим.

Совет Армияси — ватанпарварлик руҳида камол топиш мактаби, оғизда эмас, балки ҳақиқатда чинакам социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш мактаби ҳамдир. Ҳозир унинг сафларида Ватанимиздаги барча миллатларнинг фарзандлари бор. Шу ерда юзага келадиган ҳарбий дўстлик ришталари уларнинг кўпларини кейинчалик умрбод иноқлаштириб қўяди.

Армиямиз интернационализмининг бошқа бир қирраси ҳақида ҳам гапирмоқчиман, унинг Варшава Шартномаси қардош мамлакатларининг армиялари жангчилари билан алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. Бу алоқаларни ҳар томонлама ардоқлаб асраш ва ривожлантириш — сизларнинг муҳим вазифангиздир. Сизлар бу вазифани ҳам уддалашингизга шак-шубҳа йўқ.

Ўртоқлар, бугун мен армия комсомолининг ишлари ва вазифалари ҳақида гапирганда, сизлар билан шу фикрларни ўртоқлашмоқчи эдим.

Эҳтимол, сизлар энди орден топшириш пайти келди, деб ўйлаётгандирсиз. **(Залда жонланиш).** Аммо бу ишда шошилмасликка ижозат берингиз. Модомики, Дмитрий Федорович Устинов менга шу минбарни бериб қўйган экан, ундан фойдаланиб бутун комсомолимизнинг иши ҳақидаги баъзи мулоҳазаларни ҳам айтиб ўтмоқчиман. Зеро биз яқин орада Сиёсий бюро мажлисида комсомолга партиявий раҳбарликни яхшилаш тўғрисидаги, унинг ёшларни тарбиялашдаги ролини ошириш ҳақидаги масалани атрофлича кўриб чиқмоқчимиз.

Комсомолга Ленин номи берилганига 60 йил тўлди. Комсомолнинг VI съезди шу қарорни қабул қилар экан, съезд «ёшларнинг активлиги, уларни чинакам большевикчасига тоблаш ва чиниқтиришнинг бирдан-бир тўғри йўлини таъминлайдиган кекса гвардия теварагида бирлаштирган тақдирдагина ёшларни ленинчасига тарбиялашга эришиш мумкин», — деб очиқ-равшан таъкидлаган эди.

Ўша даврда бу қоида аввало «партия ёш авлодини» коммунистларнинг кекса қисмига қарама-қарши қўйиш йўлидаги уринишларга қарши ўткир қилиб қўйилган эди. Шу билан бирга бу қоида замирида сўнмас сиёсий аҳамиятга молик фикр бор. У ҳам бўлса **партиянинг ёшлар ҳаракатига раҳбарлиги социалистик жамиятда авлодлар революцион давомийлигининг энг биринчи шарти ва энг муҳим кафолатидир, деган фикрдир.** КПСС ҳам бу принципни турмушга тинимсиз татбиқ этиб келмоқда. Бунда партия ўз шаънини эмас, балки янги жамият қурилишини муносиб давом эттириш манфаатларини биринчи ўринга қўяди.

Партия жамоат ташкилоти бўлмиш комсомолнинг ташаббускорлик характерини ҳар томонлама ривожлантириш, унинг шак-шубҳасиз ташкилий мустақиллигини таъкидлаш орқали бу принципни рўёбга чиқармоқда. Зеро, В. И. Ленин айтганидек, «Тўла мустақиллик бўлмаса, ёшлар ўзларидан яхши социалистлар тайёрлаб чиқара **олмайди ҳам** ва социализмни **олға** суришга тайёрлана ҳам олмайди». Лениннинг бу қоидаси айтилган пайтда нақадар актуал бўлган бўлса, ҳозирги кунларда ҳам шундай актуал янграмоқда.

Азиз ўртоқлар, сизлар мустақил меҳнат ҳаётига қадам қўйиш пайтида илгари мисли кўрилмаган имкониятларга эга бўлган совет кишилари авлодига мансубсизлар. Кечагина афсона бўлиб туюлган зафарларга сизлар эриша оласизлар. Аммо, ўтинаман, хомхаёлга берилмангиз. Ҳозирги совет ёшларининг турмуши биз,

(Давоми иккинчи бетда)

Ўртоқ К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

(Боши 1-бетда).

кекса авлодга нисбатан бирон-бир жиҳатдан осонроқ бўлса, бирон-бир жиҳатдан мураккаброқ бўлади.

Келинглар, тенгқурларингизнинг кўпчилиги ҳаёт йўли ҳозирнинг ўзидаёқ бориб тақалган ёки албатта, бориб тақаладиган соҳани олиб кўрайлик. Мен ишлаб чиқаришни, экономикани назарда тутаман.

Партиянинг даъватига биноан комсомол мамлакат учун энг муҳим вазифаларни ҳал этиш учун завқ-шавқ билан курашмоқда. У улуғвор Байкал-Амур магистрали қурилишига ва рекорд бўларли муддатларда қуриб битказилган Уренгой-Помари-Ужгород газ қувурига, Россиянинг Ноқоратупроқ ўлкасини обод қилишга ва Сибирь, Узоқ Шарқ, Узоқ Шимол бойликларини ўзлаштиришга салмоқли ҳисса қўшди ва қўшмоқда. Миллион-миллион йигит ва қизлар станок ёнида, комбайн штурвалида, илмий лабораторияда одатдаги кундалик иш қаҳрамонлигини кўрсатиб, комсомол шуҳрати солномасига янги ёрқин саҳифалар битмоқдалар. (**Қарсаклар**).

Ленин комсомолининг мамлакат тараққиётига қўшаётган ҳиссаси кучайиб, кўпайиб бораверишига аминман. Шуни ҳам айтиб ўтмоқчиманки, биз яқин беш йилликда ва келгуси асрнинг бошларигача мўлжалланган планларни тузаётганимизда айни ҳозирги ёшларнинг маҳоратли қўлларига, ижодкор фикрига, виждонли меҳнатига кўп жиҳатдан умид қилаяпмиз. Чунки шу планларни бажариш соҳасидаги асосий ишни ҳозир комсомол ёшида бўлган кишилар бажаришлари керак бўлади.

Халқ хўжалигимиз шу даражага бориб етдики, энди уни интенсивлаш изига кўчириш жуда ўткир зарурат бўлиб қолди. Партия ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, меҳнатни яхшироқ ташкил этишга, унинг унумдорлигини ўстиришга қаратилган ҳамма ташаббусларни бажонидил қўллаб қувватлаётганини биласизлар. Бу катта ижодий ишга бутун комсомолимиз актив қўшилганлиги жуда соз бўлди.

Ишлаб чиқаришни фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларига мувофиқ ташкил этиш, жамики янги, илғор усулларни жорий этиш вазифаси кўндаланг бўлиб турибди. Бу вазифа йигит ва қизларга ўз истеъдодлари, қобилиятларини намоён қилиш учун чинакам мислсиз имкониятлар очади. Аммо биртaлай қийинчиликларга ҳам дуч келинади, зиммага анча катта масъулият олишга тўғри келади. Ҳозирги замон ишлаб чиқаришининг талаблари мана шундай.

Умуман, кўриб турибсизларки, ҳаёт диалектикаси ўз йўлидан бораверади. Сизларнинг ишлашингиз ҳам осонроқ, ҳам ўзига хос тарзда қийинроқ бўлади.

Сизлар совет кишиларининг ривожланган социалистик жамият шароитида онгли турмушга қадам қўйган биринчи авлоддирсизлар. Шу факт устида, айниқса бу факт қандай мажбуриятлар юклаши ҳақида бод-бод ўйлаб кўрингиз. Чамамда, ўзларингиз бундан тўғри хулосалар чиқариб олабилсизлар. Аммо битта, энг асосий хулоса ҳақида гапирмай ўта олмайман. У ҳам бўлса шундан иборатки, сизлар жаҳон тарихида олий социал тараққиёт даражасига эришган жамиятда туғилиб, камол топиш бахтига муяссар сизлар. Аммо бу гапдан энди ўз ўтмишдошларингиз меҳнатининг самараларидан ҳузур қилиб яшайберишгина қолди, деган маъно келиб чиқмайди, албатта. Асло бундай эмас! Сизлар партия **ривожланган социализмни такомиллаштириш** деб белгилаб берган кўп қиррали оғир ишга енг шимариб, тўла куч билан киришмоғингиз керак. Ўзларингизга маълумки, партиянинг XXVII съезди қабул қилиши лозим бўлган янги таҳрирдаги КПСС Программасига — тарихий жиҳатдан узоқ даврга мўлжалланган Программага айни мана шу ҳар томонлама пухта ўйланган илмий ибора асос қилиб олинган.

Сиз, ёшлар бу ишга завқ-шавқ билан астойдил киришасизлар, деб ишонаман. Совет кишилари ҳозирги авлодининг ва, албатта, комсомолларнинг, ёшларнинг Ватан олдидаги, тарих олдидаги хизматлари аввало ўз мамлакатимизда қурилган социализмни такомиллаштириш вазифаларини нақадар муваффақиятли уддалашимиз билан ўлчанишини таъкидлаб ўтмоқчиман, ўртоқлар. Ёки, бошқача қилиб айтганда, бу хизматлар уни социалистик идеалга тўла мувофиқ ҳолга келтириш сари, дунёқарашимизнинг марказий ғояси бўлмиш социал адолат ғоясига зид бўлган ҳамма иллатларни турмушимиздан чиқариб ташлаш сари нақадар олға силжишимиз билан ўлчанади.

Биз жамиятимизни ҳар жиҳатдан социализм ҳақидаги энг юксак, энг талабчан тасаввурларга мувофиқ ҳолга келтира олишимиз мумкин ва лозим. Бу тасаввурларни Маркс, Энгельс, Ленин илмий жиҳатдан асослаб берганлар. Бу тасаввурлар бутун дунёдаги меҳнат аҳлини, халқ оммасини социализм учун курашга руҳлантирмоқда. Бу тасаввурлар бизга ҳеч қачон эришилган даража билан хотиржам бўлиб қолишимизга, камчиликларга ва нуқсонларга муросасозлик билан қарашимизга йўл қўймаган.

Сизлар, эҳтимол, инсон ўспиринлик чоғида ҳамма нарсага қизиқадиган, ҳамма нарсани орзу қиладиган бўлади, деган мулоҳазаларни эшиттандирсиз. Гўё бу хусусият ёш ўтган сари албатта ўтиб кетар эмиш. Гўё турмуш уринишлари ҳар жиҳатдан уни қуршаб олармишу, орзу қилиш учун, юксак идеалларга интилиш учун имкон қолмас эмиш. Ҳақиқатан ҳам баъзи кишилар шундай ҳолатга тушадилар, аммо бу нарса асло табиат қонуни эмас. Ҳар ҳолда бизнинг мамлакатимизда бу ҳолат мажбурий кучга эга эмас ва эга бўлиши керак ҳам эмас.

Биз бошқа принципга, революционерларнинг принципига мувофиқ яшаймиз. Биз янги жамият барпо этиш учун курашчиларни: «Орзу қилмоқ керак» деб даъват этган ленинча васият принципига биноан яшаймиз. Владимир Ильичнинг ўзи эса ёшлигида ҳам, етукли йилларида ҳам ҳамиша, умрининг сўнгги кунларигача ҳаммадан кўра кўпроқ илҳом билан ва ажабтовур тарзда орзу қила олар эди. Унинг энг асосий орзуси — Ватанимизнинг коммунистик келажаги тўғрисидаги орзу совет халқининг ақлида, дилида ва ишларида яшаб келмоқда. Биз бу орзуни ҳеч қачон тарк этмадик ва ҳеч қачон тарк этмаймиз. (**Қарсаклар**). Эндиликда эса, биз социалистик қурилишнинг неча ўн йилларидан ўтганимиздан сўнг, бизнинг ақлимиз тўлиб, ўз истиқболларимизни аниқ-равшан чамалайдиган бўлиб қолган пайтимизда, олий мақсадимиз — коммунизмни рўёбга чиқариш йўлини тўғрироқ, пухтароқ солишни ҳам ўрганиб олдик.

Ўртоқлар, олдимизда турган вазифаларнинг янгилиги **комсомол фаолиятининг форма ва методларини, услубининг** ўзини яхшилаш масаласини олдинги ўринлардан бирига объектив равишда чиқариб қўйганлиги равшан.

Аввал бошда иш формаларига тўхталиб ўтайлик. Бу ўринда аввало нималарга эътиборни қаратиш лозим?

Биринчидан, ҳали ҳам кўпинча комсомол ташкилотлари янги вазифаларни «синовдан ўтган», бир қолипдаги усул ва воситалар билан ҳал этишга уринмоқдалар. Ленининг сўзлари билан айтганда, айрим кишилар «ёрқин» шиорга маҳлиё бўлмоқдалар, **янги** ижтимоий иқтисодий ва сиёсий вазиятни **тушунмаётирлар, шароитнинг ўзгарганини**... назарга олмаётирлар». «Ўз тактикасида максимал даражада **эпчил** бўлиш зарурлигини унутиб қўймоқдалар.

Иш формалари ўзгармай, қотиб қолиши мумкин эмас. Бу формаларни доимо ривожлантириб бориш лозим. Бунинг устига ёшларга хос янгиликка интилишни ҳам эътиборга олмасдан бўлмайди. Гарчи «номи» вақти-вақти билан ўзгартириб турилган бўлса ҳам, кўп йилларга чўзилиб кетган қанчадан-қанча юришлару кўриклар ёшлар учун ўзининг кучидан маҳрум бўлади, деган фикрга қўшиларсизлар.

Иккинчидан, ёшларнинг иш формалари билан ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжлари ўртасида муайян тафовут бор. Комсомол ташкилотлари шу билан боғлиқ бўлган тенденцияларга мувофиқ тарзда иш кўришга, уни зарур йўналишга солиб юборишга ҳамиша ҳам улгура олмаяптилар. Айрим жойларда ҳали ҳам комсомол иши йигит ва қизларнинг ҳаётий режаларига мувофиқ тарзда қурилаётгани йўқ. Баъзан комсомол комитетлари ёшларни чинакамига қизиқтираётган энг зарур муаммолардан четда қолмоқдалар. Ёшларнинг қандайдир бир қисми комсомолдаги актив фаолиятдан четлашаётганининг сабаби шу эмасмикан?

Ниҳоят, комсомол ишининг формаларини танлаб олганда уларнинг ёшини, билим даражасини, у ёки бу турдаги фаолиятга қизиқишларини ва мойиллигини эътиборга олиш керак, албатта. Аммо бу талабга амалда риоя қилинмаяпти.

Кўриб турибсизларки, бу соҳада биртaлай зиддиятлар йиғилиб қолган.

Комсомол комитетлари мавжуд иш формаларини танқидий анализ қилиб, уларни маълум маънода қайтадан чамалаб кўрадилар, деб ўйлайман. Ҳамиша комсомолга хос бўлган ижодий изланиш, новаторлик, реал ҳаётдан келиб чиқадиган дадил эксперимент бундан буён ҳам унга йўлдош бўлаверишига аминман.

Бу нарса турмуш ўртага қўяётган янги вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учунгина керак бўлиб қолмайди. Комсомол ҳамиша фаол шуғулланиб келган проблемаларни ҳал этишда ҳам унга кўпроқ ташаббускорлик ва ижодкорлик тиламоқчиман. Гап масалан, йигит ва қизларни ахлоқий-эстетик ва жисмоний жиҳатдан тарбиялаш ҳақида, уларни Ватан ва жаҳон маданиятининг энг яхши ютуқларидан баҳраманд қилиш тўғрисида, равшанки, ҳар бир комсомолнинг жамоат тартибини мустаҳкамлашда актив қатнашиши ҳақида бормоқда.

Энди раҳбарлик услуби хусусида шуларни айтмоқчиман. Кейинги йилларда комсомол комитетлари иш услубини такомиллаштириш соҳасида бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Бироқ, ўртоқлар, қилинган ишлар — катта ишнинг бошланиши, холос.

Бу ишнинг моҳияти, бир томондан, ВЛКСМ сафларидаги уюшқоқликни, тартиб, интизомни оширишдан, иккинчи томондан эса, комсомолларнинг ташаббускорлиги ва активлигини ривожлантиришдан иборат. Кўпгина комсомол комитетлари ва ҳатто пионер ташкилотлари фаолиятида анчагина расмиятчилик, илгаридан ташкил қилиб қўювчилик ва дабдабозлик таъсирининг борлиги — бартараф этиш лозим бўлган энг катта тўсиқдир. Эсингизда бўлса, партиянинг XXVI съездида ҳам, Марказий Комитетнинг 1983 йил июнь Пленумида ҳам шу ҳақда гапирилган эди.

Яна ўша ҳар хил «тадбирлар» билан машғул бўлишни олайлик. Бу камчилик тўғрисида неча марталаб айтиб ўтилди. Аммо сезиларли бурилиш рўй бергани йўқ. Кўпдан-кўп ҳаракатлар ва кампанияларга берилиб кетиш муқаррар расмиятчиликка олиб келадику, ахир. Уларнинг кўпчилиги текшириб кўрилганида кўпинча фақат «қоғозлар ҳаракати» бўлиб чиқади, «қамраб олиш»га доир кишини ҳайратга солувчи кўп миллионли рақамлар эса унчалик катта эмаслиги маълум бўлиб қолади. Бунинг устига шу нарса ҳам сир эмаски, баъзи «тадбирлар» аввал бошиданоқ ҳўжакўрсинга ташкил этилган бўлиб, усти ялтироқ қилиб кўрсатишга мўлжалланган, дейиш мумкин.

Гап умуман оммавий кампаниялардан, ёрқин намойишлардан воз кечиш тўғрисида бораётгани йўқ, албатта. Бунда чегарани билиш, уларнинг ўтказилиши союзнинг тарбиявий ишини тўлдириши кераклигини ёдда тутиш лозим.

Ҳар қандай ишда расмиятчилик, қоғозбозлик, бюрократизмга тоқат қилиб бўлмайди. Буларга ВЛКСМ фаолиятида, айниқса унинг пионер ташкилотига раҳбарлигида икки карра, уч карра тоқат қилиб бўлмайди. Ҳамма нарсани регламент билан чеклаш, комсомол ташкилотларининг ишини юқоридан берилган кўрсатмалар қолипига солиш йўлидаги интилиш демократик, мустақил иш кўрувчи ташкилот бўлмиш комсомол негизларининг ўзига хилофдир.

Комсомол комитетлари ВЛКСМ аъзолари ўртасида ҳам, шунингдек болалар коммунистик ташкилотида ҳам кундалик, конкрет ташкилотчилик ҳамда тарбиявий ишни кучайтириш томон кескин бурилишлари керак. Комсомол ходимларининг ёшлар оммаси билан алоқасини мустаҳкамлаш, уларнинг фаолиятини барча бошланғич ташкилотларда жонли, ижодий муҳитни вужудга келтиришга бўйсундириш муҳимдир. Ёш авлодни тарбиялашда, ҳар бир ёш инсонда юксак дунёқараш ва маънавий-сиёсий маданиятни, буржуа идеологиясининг ҳар қандай шаклдаги мешчанлик истеъмолчилик психологиясининг таъсирига қарши қатъий туришни шакллантиришда, партия унинг олдига қўяётган вазифаларни ҳал этишда комсомолнинг ролини ошириш айни мана шунга ғоят кўп даражада боғлиқдир.

Бунда биз шуни тушунамизки, ана шу барча вазифаларни бажариш **комсомолга партия раҳбарлигини яхшилашни,** бундаги мавжуд камчиликлар бартараф этилишини талаб қилади. Баъзи бир ҳолларда биз комсомол ташкилотларига ҳаддан ташқари раҳбарлик қилиш фактларига дуч келамиз. Бу фактлар ортида ёшлар хато қилиб қўйишлари ҳам мумкин, деган муайян хавотирликни пайқаб олиш қийин эмас. Бундай позицияга қўшилиб бўлмайди. Акс ҳолда ёшларни умр бўйи йўргакда сақлашга тўғри келади, дейиш мумкин, зеро Маркс киноя билан қайд этиб ўтганидек, «инсон юришни ўрганар экан, йиқилишни ҳам ўргана боради, зотан у йиқилгандагина юришни ўрганиб олади». Комсомолга кўпроқ ишонч билдириш керак, лекин бу талабчанлик билан билдирилган ишонч бўлиши лозим. Комсомолнинг ишлари ва юмушларига энг оддий эътибор бермай қўйишдан иборат бошқа бир зид ишга ҳам йўл қўйиб бўлмайди, албатта.

Бунда шуни қайд этиб ўтмоқчиманки, биз комсомолга партия раҳбарлигининг даражасига парткомлар тинглаган масалаларнинг миқдорига қарабгина баҳо бермоқчи эмасмиз асло. Аввало, ёшлар ўртасида содир бўлаётган социал, идеологик жараёнларни доимо ва чуқур билиб бориш, уларни мунтазам суратда таҳлил этиш, ишнинг асосий йўналишларини, энг таъсирчан формаларини танлашда комсомол ташкилотларига ёрдам бериш муҳимдир.

Буларнинг ҳаммасини ниҳоятда зўр одоб билан бажариш лозим. Энг кўп даражада ишонтириш, ўртоқларча эътибор, амалий ёрдам — ёшлар ташкилотига партиявий раҳбарлик услубига нисбатан қўйиладиган мажбурий талаб мана шундан иборат. Ленин сўзлари билан айтганда ҳаммадан кўра кўпроқ бунда «сиёсий» нуқтаи-назардан ташқари «педагогик» нуқтаи-назарни ҳам эътиборга олиш» керак.

Бунда кўп нарса партия раҳбарларининг ёшлар билан бевосита жонли мулоқотда бўлишларига боғлиқдир. Ёшлар меҳнат қилаётган, ўқиётган, дам олаётган жойларда тез-тез бўлиб етилган масалалар юзасидан улар билан рўй-рост суҳбатлашиб туришни қоида қилиб олиш керак.

Яна бу нарса сиёсий нуқтаи-назардангина эмас, шу билан бирга, айтишим мумкинки, психологик нуқтаи-назардан ҳам муҳимдир. Бундай мулоқотларда ўзинг ҳам ёшларнинг ғайрат-шижоатидан куч-қувват олиб, кўз олдингдан ўтган фактларнинг янги жиҳатларини очасан, ҳозирги ёшларнинг реал хусусиятларини, уларга хос фазилатларни яхшироқ тушуна бошлайсан кишидек, социализмга яқинлашишда оталаридек эмас, балки зарурат юзасидан **бошқача, ўзга йўл** билан, **ўзга формада, ўзга** вазиятда яқинлашишга мажбур бўладилар.

Чунки ёшлар, Ленин айтганидек, социализмга яқинлашишда оталаридек эмас, балки зарурат юзасидан бошқача йўл билан яқинлашишга мажбур бўладилар.

Гап ёшларга тилёғламалик қилиш тўғрисида бораётгани йўқ, албатта. Биз ғоявий, принципиал позицияда ҳамиша изчил ва қатъий бўлишимиз лозим. Бизнинг мана шу қатъий эътиқодимизни ёшларга сингдириш керак.

Комсомолга раҳбарлик қилиш — ёшларнинг комсомол ташкилотлари ўзигина уддалай олмайдиган проблемаларни ҳал этишда унга ёрдам бериш кераклигини ҳам билдиради. Мен аввало социал проблемаларни назарда тутмоқдаман. Бутун идеология ишида бўлгани каби ёшларни тарбиялашда ҳам бу иш яхши ўйланган социал-иқтисодий сиёсатга таянган тақдирдагина чинакам муваффақиятга эришилади. Ёшларнинг эса социал соҳадаги проблемалари оз эмас. Мен том маънодаги маълумот ва таълим масалаларини биринчи ўринга қўйган бўлур эдим.

Партия белгилаган ва ҳозирнинг ўзидаёқ мактаб ишини ислоҳ қилиш юзасидан амалга оширилаётган катта-катта тадбирлар сизларга маълум. Бу тадбирлар ҳар бир ёш инсонга ўзини мустақил меҳнат ҳаётига яхшироқ тайёрлашга ёрдам бериши, образли қилиб айтганда, узоқ йиллар мобайнида унга юксак процент бериб борадиган капитални яратиши керак.

Ҳар бир ёш инсон мактабни ёки олий ўқув юртини тамомлагандан кейин ҳам ўз билимларини янгилаб, бойита оладиган бўлиши учун ҳамма жойда шарт-шароитларни вужудга келтириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш керак. Ҳозирги ишлаб чиқаришнинг зўр ривожланиши ҳам, шахсни ҳар томонлама камол топтириш вазифаси ҳам шуни тақозо этади.

Социологларнинг айтишларича, меҳнатнинг мазмуни ва шароитларидан қониқмаслик — ёш ишчилар ўртасида кадрлар қўнимсизлигининг асосий сабабларидир. Ҳақиқатан ҳам шундай. Партиянинг ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш, янгилашга қаратилган йўли бугунги кунда ана шу проблемани анча жадал ҳал этиш имконини беради.

Бу проблема бир зумда ғойиб бўлмаслиги тушунарли. Лекин комсомол шу жараёнда яна ҳам активроқ иштирок этган тақдирда меҳнат шароитларини ўзгартириш, унинг мазмунини бойитиш ишлари жуда тезлашиб кетади. Бунда ёшларимизнинг билимлари, ташаббуси, ижодий ихтироларини рўёбга чиқариш учун кенг имкониятлар мавжуд. Афтидан баъзи жойларда осойишта турмуш ишқибозлари билан курашга ҳам тўғри келиб қолар. Хуллас, бунда ҳам яна, Ленин таъкидлаб ўтганидек, «Совет ҳокимиятининг буйруқ чиқариши ёки партиянинг бирон шиор ташлаши... билангина иш битмайди», «бунинг учун ёш авлоднинг ўзи шу ишга киришмоғи керак».

Ёш оилаларни шинам уй-жой билан таъминлаш — катта проблемадир. Ўзларингиз биласизки, мамлакатимиз уй-жой қурилишининг кўлами жиҳатидан дунёда унга тенг келадигани йўқ. Аммо уй-жой проблемаси ҳали ҳам жуда ўткир бўлиб турибди, бинобарин, уни ҳал этиш учун қўшимча резервларни қидириб топиш лозим. Шу муносабат билан эҳтимол ёш оилаларга кооператив асосларда уй-жой олиш учун узоқ муддатли кредитлар бериш мумкинлигини ўйлаб кўриш керакдир. Комсомол эса ёшлар кооперативлари қурилишини оталиққа олган бўлур эди.

Бугун сўнгги бир масалани айтиб ўтмоқчиман. Ҳозир комсомол сафларида бир ярим миллиондан кўпроқ коммунист бор. Айни улар орқали комсомолга ҳаммадан кўра яхшироқ таъсир ўтказиш мумкин. Зўрлик кучи билан эмас, албатта. Ленин сўзлари билан айтганда, «обрў кучи билан, ғайрат кучи билан, тажрибаси зўрлиги билан, ҳар томонлама иш кўрсата билиши, қобилияти зўрлиги билан» таъсир ўтказиш керак. Коммунистнинг комсомолдаги иши—масъулиятли партия ишидир. Уни эса шараф билан бажариш керак. (**Қарсаклар**).

Умуман комсомол кадрлари масаласини энг муҳим масала дейиш мумкин. Бунда ҳамма нарса-ғоявий эътиқод ва маънавий поклик, ташкилотчилик маҳорати ва ёшларнинг ўзига хос талаб-эҳтиёжларига сезгирлик билан эътибор бера олиш қобилияти, профессионал етуклик ва ёшларга хос ғайрат-шижоат ғоят катта аҳамиятга эгадир. Шу боисдан ҳам комсомол кадрларини танлаш шунингдек уларни совет, хўжалик ишларига ва албатта, партия ишига кўтариш проблемалари доимо партия комитетларининг диққат марказида бўлиши керак. Комсомолда раҳбарликнинг яхши мактабидан ўтган кишилар ўз меҳнати билан бундай ишончни оқлашларига аминман. Буларнинг ҳаммаси армия комсомолига ҳам тўла-тўкис тааллуқли эканлиги тушунарлидир.

Ўртоқлар, энди КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси билан СССР Олий Совети Президиумининг фахрли топшириғини бажаришга ҳамда Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг комсомол ташкилотига юксак давлат мукофоти — Қизил Байроқ орденини топширишга ижозат бергайсиз!

(Ҳамма ўрнидан туради. Ўртоқ К. У. Черненко гулдурос, давомли қарсаклар остида орденни Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти комсомол ташкилотининг байроғига қадаб қўйди. Залда ҳозир бўлган кишилар «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар, шон-шарафлар!, Шон-шарафлар», «Совет Қуролли Кучларига шон-шарафлар!», «Ленин комсомолига шон-шарафлар!» деб баралла хитоб қиладилар).

УМУМАРМИЯ КОМСОМОЛИ АНЖУМАНИ

(Боши биринчи бетда).

1984 йил апрель Пленумининг қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумда, Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан учрашувда сўзлаган нутқларидан ва унинг бошқа нутқларидан келиб чиқадиган қоидалар ҳамда хулосалар партия йўли давомийлигининг, у тарихий истиқболни аниқ кўрабилишининг ёрқин ифодасидир. Ана шу қарорлар ва нутқларда партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги, Ватаннинг иқтисодий ва социал тараққиётини жадаллаштириш ҳақидаги, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги изҳор этилган.

Сўнгра Д. Ф. Устинов халқимизнинг ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштириш вазифаларини мураккаб ташқи сиёсий вазиятда ҳал этишга тўғри келаётганлигини қайд этиб ўтди. Бу вазият тинчлик учун курашда куч-ғайратни икки баравар — уч баравар оширишни, мамлакат мудофаасини бутун чоралар билан мустаҳкамлашни тақозо этади. В. И. Лениннинг биз тинчлик сари қадамларимизни бутун ҳарбий шайлигимизни юксак даражада сақлаш билан бирга қўйишимиз керак деган кўрсатмаси бугунги кунда ҳар қачонгидан кўра актуалдир.

Партия Лениннинг шу васиятига амал қилиб, Қуролли Кучларга, уларнинг жанговар қудратини оширишга, армия билан халқнинг бузилмас бирлигини мустаҳкамлашга зўр эътибор бериб келмоқда.

Совет жангчилари партиянинг доимий ғамхўрлигига жанговар меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан жавоб қайтармоқдалар. Қўшинлар ҳамда флот кучларининг қуруқликдаги, осмондаги ва денгиздаги ҳарбий маҳорат даражаси йил сайин ошиб бормоқда, янги қурол ва жанговар техника сабот билан ўзлаштирилмоқда. Илғор қисмлар ва кемалар, жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари, малакали мутахассислар сони кўпаймоқда.

Партиявий-сиёсий иш янада ривожлантирилмоқда. Сиёсий органлар билан партия ташкилотларининг қўшинлар ҳамда флот кучлари ҳаёти ва фаолиятига таъсири муттасил ортиб бормоқда. Комсомол ташкилотларининг роли ошмоқда. Армия ва флот комсомоли ўзининг амалий иши билан Қуролли Кучларнинг жанговар қудрати ва жанговар шайлигини оширишда партиянинг содиқ ёрдамчиси эканлигини қайта-қайта исботламоқда. ВЛКСМ аъзоларининг учдан бир қисми аълочи, уларнинг ярми эса юқори малакали мутахассисдир!

Аммо эришилган муваффақиятлар хотиржамлик учун асос бўлмайди. Комсомолнинг армия ва флот олдига қўйилган вазифаларни ҳал этишдаги мавжуд резервларидан ва имкониятларидан ҳали асло тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ.

Қуролли Кучларнинг юксак даражадаги жанговар шайлигига эришиш комсомол ташкилотларининг фаолиятида асосий, энг муҳим вазифадир, деди СССР мудофаа министри. Жанговар шайлик даражаси — қисмлар, кемалар тайёрлигининг сифат жиҳатига бериладиган партия ва давлат баҳосининг асосий мезонидир. Армия ва флот комсомоли фаолиятига баҳо беришда ҳам худди шу нарса асосий мезон ҳисобланади.

Партия раҳбарлиги армия ва флот комсомол ташкилотлари жамики фаолиятида муваффақиятлар гаровидир. Бунда партиянинг барча аъзолари комсомол билан шуғулланиши, ишлаши, ишлаганда ҳам тўхтовсиз ишлаши лозим. Бунда мансабни ҳам, бандликни ҳам, бошқа сабабларни ҳам рўкач қилиб бўлмайди.

Шунга эришиш керакки, ҳар бир жангчи, ҳар бир комсомол аъзоси аввало ҳозирги халқаро вазият ниҳоятда кескинлигини, партия Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг империализмнинг ҳар қандай кирдикорларини даф этишга ҳамиша тайёр бўлиб туриш керак, ҳеч қандай тасодиф бизни ғафлатда қолдира олмасин, деб Қуролли Кучларга нисбатан қўйган талабларини чуқур англаб олсин.

Барча жангчилар Ватан тақдири учун шахсий масъулиятни ҳис этиши, ҳамиша сергак бўлиб, доимо юксак даражада хушёрликни сақлашлари зарур.

Комсомол иши қисм, кема доиралари билан чекланиб қолмаслиги керак. Завод ва фабрикалар, колхоз ва совхозларнинг комсомоллари билан, ДОСААФ ташкилотлари билан ҳарбий-оталиқ алоқаларини мустаҳкамлаш муҳим. Армия комсомоли умумхалқ ишига — мактаб ислоҳоти ва ҳунар-техника таълими ислоҳотини амалга оширишга ўз ҳиссасини қўшиши, ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашни яхшилашда мактабларга ва ҳунар-техника билим юртларига ёрдам бериши мумкин ва лозим.

Сўнгра Д. Ф. Устинов ҳарбий интизомни мустаҳкамлашда комсомол ташкилотларининг вазифаларига, шахсий составнинг турмуши, унинг маданий ҳордиқ чиқаришини ташкил этиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш зарурлигига, шунингдек комсомол ходимлари кадрлари билан ишлашни, уларни танлаш ва тарбиялашни яхшилаш муҳимлигига тўхталиб ўтди.

СССР мудофаа министри пировардида қуйидагиларни айтди: 12 июль куни Ленин комсомоли ўз тарихидаги муҳим воқеани — унга Владимир Ильич Ленин номи берилганлигининг 60 йиллигини нишонлайди. Комсомоллар мана шу бутун олтмиш йил мобайнида йўлбошчи васиятларини муқаддас билиб унга амал қилиб келдилар. Комсомоллар ҳамиша социалистик Ватаннинг содиқ бинокорлари ҳамда ҳимоячилари бўлиб келдилар ва шундай бўлиб қолмоқдалар. Ленин комсомолининг жанговар отряди — Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг орденли комсомол ташкилоти бундан буён ҳам ўз олдида турган вазифалар даражасида бўлишига, комсомол жангчилар бундан буён ҳам бутун кучларини Ватаннинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашдан, Совет Қуролли Кучларининг жанговар шайлигини оширишдан иборат олижаноб ишга сарфлайберишларига шак-шубҳа йўқ.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали **А. А. Епишев,** армия ва флот ёшларини ғоявий-сиёсий, ҳарбий ва маънавий жиҳатдан тарбиялашда комсомол ташкилотларининг ишини янада яхшилаш тўғрисида доклад қилди.

Партиямиз ёшлар билан ишлаш, уларни тарбиялаш масалаларига нақадар зўр эътибор бериб келаётганлиги маълум, деди у, ёш авлодни ғоявий-сиёсий, меҳнат, маънавий жиҳатдан тарбиялаш — шу ишнинг туб вазифаларидан биридир.

Докладчи ленинчи партиямизнинг қаҳрамонона тарихини, унинг ички ва ташқи сиёсатини, кўп қиррали бунёдкорлик фаолиятини, социалистик Ватаннинг мудофаа қудратини кучайтириш тўғрисидаги тинимсиз ғамхўрлигини бундан буён ҳам актив пропаганда қилиш, ёшларда коммунистлар партиясига, унинг қаҳрамонона анъаналарига нисбатан фарзандлик меҳр-муҳаббатини тарбиялаш, комсомол сафларини унинг теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслаштириш зарурлигини таъкидлади. Пролетар социалистик интернационализм принципларини, Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсатини ёшларга тушунтириш борасидаги ишда комсомолнинг куч-ғайратини ошириш талаб этилади. Шахсий составни Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар армиялари жангчилари билан жанговар ҳамдўстлик руҳида тарбиялашни янада такомиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш шу ишнинг ажралмас қисми бўлиб қилмоқда.

Пировардида армия генерали А. А. Епишев, кенгашда қўйилган масалаларни муҳокама қилиш ВЛКСМ ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштиришга доир тавсияларни коллектив равишда ишлаб чиқиш имконини беради, деб ишонч билдирди. Бугун Ватаннинг юксак мукофотига сазовор бўлган армия ва флот комсомоли ҳарбий кенгашларнинг, командирлар ва сиёсий органларнинг, партия ташкилотларининг раҳбарлигида ўзининг қаҳрамонона йилномасига сўзсиз янги ёрқин саҳифалар ёзади.

Ўртоқ К. У. Черненконинг бугун сўзлаган нутқи армия комсомоли учун, ВЛКСМнинг барча отрядлари учун программавий аҳамиятга эгадир, деди ўз нутқида ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **В. М. Мишин.** СССР Қуролли Кучларининг комсомол ташкилотлари Ватан қудрати ва мудофаа қобилиятини кучайтиришга, тинчлик ишини мустаҳкамлашга фаол ҳисса қўшмоқдалар. Аълочиларнинг, малакали мутахассисларнинг, ҳарбий иш усталарининг сафлари йил сайин кенгайиб бормоқда. Комсомол ходимлари билан активлари шахсий составни ўқитиш ва тарбиялашда, жанговар ҳамда сиёсий тайёргарликни юксак натижаларга эришиш учун таъсирчан социалистик мусобақани уюштиришда, командирларнинг, сиёсий ходимларнинг, партия ташкилотларининг ишончли ёрдамчилари бўлиб қолдилар.

ВЛКСМнинг ҳарбий денгиз флоти, ҳарбий ҳаво кучлари, чегара қўшинларига анъанавий оталиғи муваффақиятли ривожланиб бормоқда. Комсомол ўзининг энг яхши тарбияланувчиларини жанговар кемаларда, ҳарбий қисмларда, чегара заставаларида хизмат қилиш учун юбормоқда. Йигит ва қизларни қаҳрамонлик-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш системаси такомиллаштирилмоқда. Комсомол ДОСААФ ҳамда бошқа ташкилотлар билан биргаликда Қуролли Кучлар учун мутахассислар тайёрлашда, офицерлар корпусини тўлдиришда актив қатнашмоқда.

Сўзга чиққан кишилар ўртоқ К. У. Черненко нутқи уларда ўчмас таассурот қолдирганлиги тўғрисида гапирдилар. Улар бутун совет халқи каби СССР Қуролли Кучларининг комсомоллари ҳам партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб, чексиз қўллаб-қувватлаётганликларини, катта авлодларнинг шонли жанговар анъаналарини муқаддас билиб асраб, кўпайтираётганликларини таъкидладилар. Армия ва флот комсомоллари қисмлар билан кемаларнинг жанговар шайлигини янада оширишга жангчиларнинг ғайрат шижоати ва ташаббусини йўналтиришни, Ватаннинг муқаддас чегараларини пухта ҳимоя қилишни ўзларининг ватанпарварлик вазифаси деб биладилар.

Комсомол ташкилотлари секретарларининг умумармия кенгаши ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

АДИР ЗОНА УЧУН

Паркент районининг адир зонасидаги 300 гектар дала ғалати агрегат —ТАП—150 агрегати билан суғорилди. Агрегат Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институтида ясалди ва уни «Паркентводстрой» тресги ишлаб чиқаришга жорий этди. ТАП—150 республиканинг адир зоналаридаги далаларни суғоришда ишлатилади.

Юз метр узунликдаги кўчма алюминий қувурни ишлатиш осон. У енгил сув тортаётиб, ичини лой босиб қолмайди, уни тезда йиғиш ва бўлак-бўлак қилиш мумкин. Технология ундан турлича суғориш системаларида —кўндаланг ва ўзала схемаларда фойдаланишни кўзда тутади.

Агрегатни биргина сувчи ишлатади. Уни қўллаш меҳнат унумдорлигини 23 процент оширади ва сувни анча тежайди, шунингдек суғориш сифатини оширади.

(ЎзТАГ мухбири).

ХУШХАБАРЛАР

△ «Ўзбекистон» районидаги «Ўзбекистон» совхозининг экинзорларида ер тутнинг «Меҳнатга шон-шараф» номи билан аталган янги нави ҳосили пишиб етилди. Таркибида қанд моддаси кўп бўлган ҳосилли йирик резавор ўн кун илгари пишиб етилмоқда. Унинг ҳосилдорлиги бошқа навларга қараганда тўрт баравар кўп.

Янги навни Н. И. Вавилов номли Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиали селекциячилари яратдилар. Калинин районидаги «Қорасув» совхозида шу резавор экиндан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар куни бу ердан Сибирь ва Урал шаҳарларига бир тоннадан ортиқ янги терилган резавор жўнатилмоқда.

△ Савдо тармоқларида эндигина пайдо бўлган «Бахмаро» салқин ичимлиги чанқоқни яхши қондирибгина қолмай, шу билан бирга кишини тетиклаштирадиган хусусиятга ҳам эга. Намангандаги алькоголсиз ичимликлар комбинатининг мутахассислари бундай ичимликни грузиялик озиқ-овқат саноати ходимларидан ўрганиб чой концентрати ва мева шарбатидан тайёрлашади.

Шу йил мавсумда Наманганда озиқ-овқат ходимлари шундай салқин ичимликлардан уч миллион шишадан кўпроғини савдо тармоғларига юбориш мажбуриятини олдилар. Бундай ичимликлар орасида харидорларга ғоят манзур бўлаётган «Тархун» ва «Райхон» ичимликлари ҳам бор.

△ Хонқа районидаги «Правда» колхозининг марказий қўрғонида янги участка касалхонаси очилди. Касалхона биноси хашар усулида қурилди, бу ерда энг янги медицина асбоб ускуналари ўрнатилган бўлиб, терапевтика, урология, хирургия бўлимлари, болалар консультацияси бор.

Беш йиллик мобайнида областнинг қишлоқлари ва олис районларида 12 та янги фельдшер-аккушерлик пункти, 7 та врач амбулаторияси, кўплаб қишлоқ участка касалхоналари ишлай бошлади.

△ Қўқондаги «Большевик» заводининг ишчилари корхона территориясидан чиқмай туриб, кўпгина маиший хизматдан фойдаланишлари мумкин. Завод ҳовлисида парҳез таомлар зали бўлган 350 ўринли ошхона, чойхона қурилган, бу ерда саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қиладиган магазинлар бор. Китоб магазини, омонат кассаси, почта бўлими, «Союзпечать» дўкони, сартарошхона ишчиларга хизмат кўрсатмоқда. Заводда буюртмалар столи ташкил қилинган.

Фарғона тўқимачилик комбинатида, «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмасида, маҳаллий механика заводида ҳам комплекс маиший хизмат кўрсатиш ташкил қилинган.

(ЎзТАГ мухбири).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ПОЧТАСИДАН

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газета редакциясига май ойи ичида 821 та хат келди. Уларнинг 426 таси турли рубрикалар остида газета саҳифаларида эълон қилинди. 46 хат авторларига редакция бўлимлари ёзма равишда жавоб йўлладилар. Келган хатларнинг 10 таси шикоят аризалари бўлиб, улардан 4 таси газета саҳифаларида эълон қилинди, 6 таси эса текшириш ва чора кўриш учун тегишли ташкилотларга юборилди.

● МУСОБАҚА ҒОЛИБИ
● МОНТАЖ ИШЛАРИДА ЯНГИ УСУЛ
● КАСБНИ ЭЪЗОЗЛАБ
● МУНОЗАРА, МУҲОКАМА

МУКОФОТГА—«ВОЛГА»

● МАҲКАМБОЙ Меймонқуловнинг Коммунистик районидаги Жумабозор луб заводида меҳнат қилаётганига чорак асрдан ошиб қолди. У «ЗИЛ—130» маркали юк машинасини ҳайдайди. Завод учун зарур бўлган ёнилғини ўз вақтида етказиб беради. Шу боисдан ҳам корхонада ҳеч қачон узилиш бўлмайди. Ҳар йили ишчилараро ўтказилаётган мусобақада ғолиблик қилиб келмоқда.

Маҳкамбой аканинг тўрт фарзанди ҳам шу корхонада меҳнат қилиб келаяпти. Улар ҳам ўз оталаридек меҳнаткаш ва дилкашдирлар. Яқинда республика тармоқ корхоналари ишчилари мусобақасига якун ясалиб, Маҳкамбой Меймонқулов ғолиб деб топилди ва у «ГАЗ—24» автомашинаси билан мукофотланди. Бу мукофот илғор шоферни янги марралар сари илҳомлантириб юборди. Суратда: мусобақа ғолиби Маҳкамбой Меймонқулов мамнун ҳолда янги «Волга» рулига ўтирмоқда.

А. Ахатов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ ЯНГИ АНГРЕН ГРЭСИДАГИ МУХБИРЛАР ПОСТИ АЪЗОЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МОНТАЖ ИШЛАРИ ЯНГИ УСУЛДА

ЙИРИК нурхона — янги Ангрен ГРЭСи қурилишини тезлаштириш мақсадида бу ерда монтаж ишларини янги усулда амалга оширишга киришилди. Бу ерда йирик монтаж ишларини бажариш учун махсус майдонча ташкил этилди. Шу тариқа электр станциянинг бош корпуси учун зарур бўлган йирик қурилмаларни монтаж қилиш жами ишларининг 60 проценти майдончада бажарилади. Бош корпусга эса тайёр ҳолдаги бирлашган йирик блоклар ва узеллар ўрнатилади. Бу ишларни бирмунча тезлаштириш, ҳамда қурилиш муддатини қисқартириш имконини бермоқда.

Янги усулнинг яна бир афзаллиги шундаки, шу ернинг ўзида йирик энергоблокларнинг деталь ва узелларини ортиш-тушириш ишлари ҳам бажарилмоқда. Жумладан, электростанцияда ўрнатиладиган ва соатига 1000 тонна буғ ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган агрегат 10 минг тоннадан ҳам оғирдир. Ваҳоланки, бу агрегат 10—15 тонналик қисмларга бўлинган ҳолда келтирилади. Ана шу деталлардан бир бутун агрегат ясаш учун уларни майдончага шундай тартибда жойлаштириш кераккн, кўтарма кран ёрдамида навбат билан агрегатни йиғиш мумкин бўлсин. Агарда майдон торлик қилиб деталларга жой етишмай қолса, бир неча соатлаб, ҳатто бир неча суткалаб вақт йўқотишга тўғри келади.

— Бу ерда иш икки сменада, зарур бўлганда уч сменада олиб борилмоқда, — дейди биз билан суҳбатда «Средазэнергомонтаж» трести қозонхона цехи Нуробод участкасининг бошлиғи Юрий Прокопенко.— Объектда айни пайтда иш бир минут ҳам тўхтамайди. Бу ўринда янги Ангрен ГРЭСининг йирик ҳажмдаги монтаж ишларини бажаришга мўлжалланган майдончаси асқотаяпти, дейиш мумкин. Янги нурхонанинг муддатидан илгари ишга туширилиши учун барча резервлар ишга солинмоқда. Монтаж ишларини жадаллаштириш имконини бераётган ана шу янгилик шуларнинг биридир.

В. ДВОРОВЕНКО,
Н. СМИРНОВА,
пост аъзолари.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМЛАРИ

ФАРЗАНДИМ

Жоним болам, фарзандим.
Асалимсан, дилбандим.
Кўз нурим, жигарбандим.
Инсонни сев, фарзандим!

Онанг оқ сутин оқла,
Ватанингни ардоқла,
Душманни бағрин доғла.
Онангни сев, фарзандим.

Ҳаётимиз бўстондур,
Тарихи минг достондур,
Партиям раҳнамодур,
Замонни сев, фарзандим!

Меҳнат қилиб боғ ярат.
Ижод гулшанин тарат,
Шодий дер сенга қараб:
Ватанни сев, фарзандим!

Шоди КАРИМОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

РАҲМАТ, КОЛЛЕКТИВ

МЕН ўтган йили тўсатдан оғир хасталаниб, Москвадаги касалхонада бир ой даволандим. Сўнг Ленинободдаги диспансерда ётиб, етти ой муолажани давом эттирдим. Бетоб бўлмасимдан аввал менинг қўл остимда 76 минг сўмлик темир қувур ва машиналарнинг эҳтиёт қисмлари бор эди. Воқеадан сўнг ишхонамиз маъмурияти уларни рўйхатдан ўтказиб, акт билан бошқа кишига топширибди. Оиламизга эса 200 сўм миқдорида ёрдам пули йиғиб беришибди.

Мен кейинроқ бу ҳақда эшитгач, ўн бир йилдан буён мана шу коллективда ишлаётганимдан бошим кўкка етди. Одамнинг қадр-қиммати мана шундай оғир пайтларда, бошингга мушкул иш тушганда билинар экан.

Катта коллективнинг ҳар бир аъзосига эътиборли бўлиш ва унинг ўзига ҳамда оиласига ёрдам қўлини чўзиш ҳар бир раҳбарнинг ҳам эсига келавермайди. Бунинг учун, менимча, аввало катта қалбли инсон бўлиш керак. Мен севимли газетамиз орқали экспедиция бошлиғи Г. Годяев, ходимлар Ф. Яхина, Р. Ҳайдаров, А. Усмонов ва бошқа барча коллективдош ўртоқларимга миннатдорчилигимни билдирмоқчи эдим.

Халқимиз айтганидек, касаллик бир меҳмон экан, мана, соғайиб яна қадрдон коллективимга қайтдим. Мен учун бундан ортиқ бахт йўқ.

Худойберди ОТАҚУЛОВ,
«Средазгидроводхлопок» институтининг Бекободдаги комплекс экспедицияси ишчиси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ҚАНЧА ЭМАС, ҚАНДАЙЛИГИ МУҲИМ

БУ УСТА билан қачон танишганимни аниқ эслолмайман. Эскириб, чоклари сўкилиб кетган пойабзалимни қўлтиқлаб унинг ҳузурига биринчи бор келганимга кўп йиллар бўлди. Ўшандан бери бошқа устага бормай қўйганман. Оиламизда кимнинг пойабзали ремонт талаб бўлиб қолса, тўғри шу дўконга келавераман. Чунки бу устанинг иши сифатли.

Одатимча, бу сафар ҳам трамвайдан «Дизельная» бекатида тушиб, уста Ҳ. Абаев дўконига кирдим. У билан суҳбатлашиб, бир пиёла чой ичиб бўлгунимизча шогирди Бениамин Абрамов эски пойабзалимни янги қилиб қўлимга тутқазди:

— Мана, ака, тепиб-тепиб кияверинг, йўлингиз беҳатар бўлсин.

Ажабланиб устага қарадим.

Хотиржам бўлаверинг, шогирдимиз ишининг сифатига биз кафил,— деди у.

Пойабзалимнинг у ёқ-бу ёғини айлантириб кўрдим. Ҳаммаси жойида. Эътирозга ўрин йўқ. Устоз кўрган шогирднинг маҳоратига тан бердим. Шу баҳона бўлиб, устанинг ўз фаолияти давомида қанча шогирд тарбиялаб етиштирганини билиш истаги туғилди.

Уста саволимга жавоб беришга шошилмади. Бир оз сукутдан сўнг кулимсираб шундай деди:

— Бизнинг касбимизда устоз фаолиятига қанча шогирд тайёрлаганига қараб эмас, балки қандай шогирд етиштирганига қараб баҳо берилса, тўғри бўларди.

Ҳа, уста ҳақ гапни айтди. Эл-юрт хизматида бўлишга даъват этилганлар учун ҳалоллик, хушмуомалалик асосий шиор бўлмоғи керак. Ҳ. Абаев Улуғ Ватан урушидан сўнгги қарийб 40 йиллик умрини шу касбга бағишлади. Йигирма йилдан бери «Дизельная» бекатидаги устачилик дўконида ишлаяпти. «Илғор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажрибали этикдўзларидан бири сифатида обрў-эътибор қозонган. «Шикоят ва таклифлар» дафтарчасига кўз ташлаган киши бунга тўла ишонч ҳосил қилади. «Уста Ҳ. Абаевга тез-тез ишимиз тушиб туради,— деб ёзишади электрон-техника заводи ишчи-хизматчиларидан М. Чайкина, Л. Кирилюк, К. Мешкова, М. Воронцовалар.— Унинг тез ва сифатли ишлашидан, ёқимли муомаласидан жуда миннатдормиз».

— Кўп йиллик меҳнатим бир қатор дипломлар, Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган,— дейди Ҳ. Абаев.— Аммо, мижозларнинг ҳурмат-эътибори, катта раҳмати мен учун энг қимматли мукофотдир.

П. ГАЛЛЯМОВ,
журналист, «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ саноат бирлашмаси пропаганда хизмати раҳбари.

ЭНГ ЯХШИ ПОЧТАЛЬОНЛАРИМИЗ

ХИЗМАТ МАНА БУНДАЙ БЎПТИ

— ОИЛАМИЗ аъзолари ўндан зиёд вақтли матбуот нашрларига обуна бўлишган, — дейди ветеран педагог, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Васила Хўжаева.— Биз газета журналларнинг янги сонларини ўз вақтида оламиз. Сокина опа пенсия пули ва бошқа хат-хабарларни ҳам тез етказиб берадилар. Бу ёқимли, самимий, хушмуомала аёл ҳар куни хонадонимизга ташриф буюрганда дилимиз ёришиб қаршилаймиз.

Оддий почтачи аёл ҳақидаги бундай илиқ сўзларни С. Раҳимов район Охунбобоев номли маҳалладаги кўпгина хонадон соҳибларидан эшитиш мумкин. Сокина Ҳайдарова 20 йилдан бери 69-алоқа бўлимида меҳнат қилади. Пенсияга чиққандан сўнг ҳам чинакам меҳр қўйган касбини тарк этмади. Ҳамон маҳалла аҳлига сидқидилдан беминнат хизмат қилаяпти.

Сокина опа оддий почтальонлардан эмас, десак муболаға бўлмайди. У — қаҳрамон она. 10 фарзандини замонамизнинг муносиб кишилари қилиб тарбиялади ва тарбияламоқда. Қизлари Барно, Саида, Санобарлар оналари изидан бориб, 69-алоқа бўлимида оператор бўлиб ишлашмоқда. Ўғли Миродил — малакали шофёр. Шавкат — «Миконд» заводининг, Миразиз эса — «Агрегат» заводининг илғор ишчилари. Бошқа фарзандлари ўрта мактабда «аъло» баҳолар билан ўқишяпти.

— Сокина опамизни фақат почтальонларгина эмас, биз раҳбарлар ҳам ўзимизнинг устозимиз деб биламиз, — дейди 69-алоқа бўлими бошлиғи Турсун Назаров.— У бўлимимизда юзага келган бир қатор қулай янгиликларнинг ташаббускоридир. Жумладан, С. Ҳайдарованинг таклифи билан алоқа бўлимига қарашли хонадонлар территория жиҳатидан почтальонлар ўртасида қайта тақсимланганидан сўнг газета ва журналлар ўз эгаларига янада тез ва барвақт етказиб бериладиган бўлди.

Тажрибали алоқа ходимининг кўп йиллик ҳалол меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланмоқда. Яқинда у Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Х. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИДА

ХУШНУД ЭТИШДИ

Сўлим тоғ этакларига жойлашган Хумсон қишлоғининг Маданият уйида Муҳиддин Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси артистлари ўзларининг катта концерт программасини намойиш этдилар. Телевизион миниатюра кўрсатувлари ва «Табассум» радиожурнали орқали ҳаммага таниш артистлардан бир группаси, ҳажвий ва ҳазил қўшиқлар устаси Тожиддин Абдувоҳидов, меҳнат, бахт ва севги қўшиқлари ижрочиси Комилжон Баратов ҳамда раққоса Карима Узоқоваларнинг чиқишлари санъат мухлисларини хушнуд қилди.

КИТОБ—ҲАР БИР ЎҚУВЧИГА

Ғазалкент шаҳридаги болалар кутубхонаси «Китоб ҳар бир ўқувчига» шиори остида ишламоқда. Зиёхона 41 мингдан зиёд нусха китоб фондига эга бўлиб, китобхонлар сони 3,5 минг нафарга етди.

Кутубхонада болаларни касбга қизиқтириш ва меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаш ишлари яхши йўлга қўйилган, «Районимиз кишилари ва ишлари», «Биз Ленин ғояларига содиқмиз», «Дунё болалар кўзи билан» каби мавзуларда суҳбатлар, ҳафталиклар, конкурслар ўтказилди. Бу конкурсда 500 га яқин ўқувчи қатнашди.

Зиёкорлар санаторийларда, лагерларда бўлишиб, турли тадбирлар ўтказишяпти. И. Шоюсупова, З. Йўлдошева ва Н. И. Короткина сингари кутубхоначилар турар-жойларда болалар билан ишлашга алоҳида эътибор бериб, китоб билан дўстлашишларига ёрдам қилмоқдалар.

ҚЎШИҚ ҚАНОТИДА

«Қизилту» колхозининг «Жез кийик» чолғу асбоблари ансамбли «Санъат байрами»да ғолиб чиқиб, область ёш ижрочилар коллективи кўрик-конкурсида қатнашиш ҳуқуқини олди.

Ансамбль етакчиси Абдураҳмон Жуманқулов «Зангори экран»да кўрсатиладиган «Замандас» программаси орқали таниш. У раҳбарлик қилаётган коллективда колхозчилар, механизатор ва 28-ўрта мактаб ўқувчилари фаол қатнашиб, санъат сирларини пухта эгалламоқдалар. Шунингдек, улар вақти-вақти билан район меҳнаткашлари ҳузурида бўлишиб, ўз маҳоратларини намойиш этяптилар.

Қўшиқлар қанотида парвоз этаётган санъат шайдоларидан А. Аралбоева, Ф. Худойбердиева ва Ш. Ғаффоровлар ижросидаги номерлар томошабинларга манзур бўлмоқда.

М. МИРСУЛТОНОВ,
жамоатчи мухбир.

ҲЕЧ КИМ ВА ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

ПОЛКДОШЛАРНИ ИЗЛАЙМИЗ

1944 йилнинг августида Польшанинг Люблин шаҳри яқинида шиддатли жанг борарди. Эскадрилья командири гвардия майори И. Малюта бошлиқ 9 бомбардимончи самолёт душманинг озиқ-овқат, техника, қурол-яроғ ва ёнилғи ортган эшелонларини портлатиш учун ҳавога кўтарилди.

Душман артилериячилари уларга қарата тўхтовсиз ўт оча бошлашди. Учувчилар эшелонларни аниқ нишонга олиб, бомбалар ташлашга улгуришди. Катта майдон ёнғин ичида қолди.

Топшириқни бажариб қайтаётган учувчиларга қўққисдан душман қирувчи самолётлари ҳужум қилди. Қаттиқ ҳаво жанги бошланиб кетди. Душманнинг икки самолёти ерга қулади.

Эскадрилья командири И. Малютанинг самолёти тўсатдан қаттиқ силкинди-ю, ўнг қаноти оға бошлади. Командир иккинчи кучли зарбадан сўнг чап қанот ва бензин баки ишдан чиққанлигини сезди.

Бомбардимончи самолётлар сафи бузилиб, командир ҳар бир экипажга мустақил учиш учун буйруқ берди. Эскадрилья командири ўз самолётини душман эгаллаб турган территориядаги очиқ майдончага машаққат билан қўндирди. Экипажнинг ҳаёти хавф остида эди.

Буни кузатиб бораётган Н. Шиянов, штурман А. Овсянников, ўқчи-радист Н. Қурбоновлар талофат кўрганларга ёрдамга келдилар. Учувчи Шиянов самолётини моҳирлик билан қўндириб, И. Малюта, штурман И. Иванников ва эскадрильянинг алоқа бошлиғи В. Жмаевни чаққонлик билан машинага миндириб, тезда яна ҳавога кўтарилди.

Бу жасоратлари учун экипаж аъзолари Қизил Байроқ ордени билан мукофотландилар.

Шундан буён орадан қирқ йил ўтди. Биз бу қаҳрамон полкдошларимизнинг кўпчилигини қидириб топдик. Аммо тошкентликлар— ўқчи-радист Назар Қурбонов, техниклар А. Жамолиддинов, Н. Иномовларнинг урушдан кейинги ҳаёти ва тақдири бизга ҳалигача номаълум. Биз собиқ полкдошларимизни, уларнинг қариндош-уруғларини топмоқ ниятидамиз. Бу мактубни ўқиган полкдошларимиздан қуйидаги адресга хат ёзиб юборишларини илтимос қиламиз: Львов шаҳри, 11. Пархоменко кўчаси 13-уй. 10-квартира.

М. МАТВЕЕВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани, Львов группасининг раҳбари.

«Қабристонлар қаровсиз қолмасин» мақоласи газетхонлар муҳокамасида

БИР ТУП ГУЛ

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 1984 йил 20 апрель сонида газетхон Т. Мирзааҳмедовнинг «Қабристонлар қаровсиз қолмасин» мақоласи эълон қилиниб унда областимиздаги айрим қишлоқ қабристонларининг эътибордан четда қолаётгани, натижада оёқости бир жойга айланаётгани, бунга чек қўйиш, қабристонларни зиёратгоҳ жойга айлантириш зарурлиги тўғрисида фикр юритилган эди. Мақола юзасидан редакцияга турли фикр-мулоҳазалар баён қилинган хатлар келмоқда. Қуйида шулардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

«ҚАБРИСТОНЛАР қаровсиз қолмасин» мақоласини ўқиб чиқдим. Ҳақиқатан, унда ҳозирги кунимиздаги долзарб муаммолардан бири кўтарилган. Ҳаётда абадий яшаб қоладиган ҳеч ким йўқ, ҳар қандай одам бир кун келиб ёруғ дунёдан кўз юмади. Бу ҳаёт қонуни.

Автор ўз мақоласида қишлоқдаги қабристонларнинг аҳволини шаҳардагиларга таққослаб шаҳар қабристонларининг бир мунча ободлигини таъкидлайди. Бу тўғри. Бироқ қабристон халқники, у жамоатчилик назоратида бўлиб уни асосан қабр эгалари обод қилиб боришлари керак.

Шундай фарзандлар борки, ота-онаси тириклигида ўз маишати, ҳузур-ҳаловати, ўз ҳаёти билан машғул бўлиб, уларни унутиб қўядилар. Аммо вафотидан сўнг бўладиган айрим бидъатларни, эскилик қолдиқлари бўлмиш ортиқча урф-одатларни худди тўйдек ўтказиб, ўзини ота-онасига ниҳоятда садоқатли эканлигини кўрсатмоқчи бўладилар.

Аксинча, қабр атрофини тозалаб, гуллар ўтказиб, мўъжазгина бир ёдгорлик ўрнатилса, вақти-вақти билан улардан хабар олиб турилса, буни фарзанднинг ота-она хотирасига бўлган меҳр-муҳаббатининг рамзи дейиш мумкин.

Бизнинг Сағбон қабристонимиз анча обод ва саришта ҳисобланади. Бу мозор атрофдаги 12 маҳаллага хизмат қилади. Кейинги икки-уч йил ичида у жамоатчилик кучи — ҳашар йўли билан тубдан ўзгариб кетди. Қуриб қолган катта эски дарахтлар олиб ташланиб, ўрнига 200 га яқин арча экилди, арчалар оралиғига 300 туп атиргул кўчатлари, мевали ва мевасиз дарахтлар ўтказилди. Бу ниҳолларни суғориб туриш учун водопровод қувурлари ремонт қилинди. Дафн маросимига келган кишиларнинг ўтиришига мўлжаллаб 250 та ўриндиқ қилинди.

Маҳалла аҳолиси ҳар йили икки марта ҳашар уюштириб, мозор бегона ўтлардан тозаланади, панжаралар бўялади. Ҳар ким ўз хилхонасига экилган гулларни парвариш қилиб боради. Бундай ҳашарларни уюштиришда маҳалла комитетлари, активлари бош-қош бўладилар.

Менимча, областдаги қишлоқларда ҳам жамоатчиликка суянган ҳолда, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ Советларининг ёрдамида қабристонларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, шу тариқа уни зиёратгоҳ бир жойга айлантириш мумкин ва зарур. Машҳур рус адиби А. П. Чехов: «Ҳар бир киши ўзи яшаётган жойини гулзор этса, бутун дунё гулга ўралади» деган эди. Оддий ва буюк ҳақиқат. Зеро, ҳар бир қабристонда ҳар бир қабр эгаси, яъни марҳумнинг фарзанди ёки яқинлари бир тупдан гул экса, мозорлар гулзорга айланади.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Собир Раҳимов районидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла комитети раисининг муовини, шахсий пенсионер.

ЗИЁРАТГОҲ БЎЛСИН

«ҚАБРИСТОНЛАР қаровсиз қолмасин» мақоласини Хонобод қишлоқ маҳалла комитети активлари ўртасида ўқиб муҳокама қилдик. Ҳақиқатан, мақолада айтилганидек, Болтиқбўйи республикаларида, Ленинграддаги қабристонлар гўё оромгоҳ, дейсиз. Ўз кўзимиз билан кўрдик. Республикамизда, областимизда ҳам ана шундай обод мозорларни учратиш мумкин. Афсуски, шу билан бирга мақолада қайд қилингани каби ташландиқ ҳолга келиб қолган қабристонлар ҳам оз эмас. Баъзан ана шундай қаровсиз қабристонларда кўмиш маросимида иштирок этаётган кишилар қабристонни ободонлаштириш ҳақида чиройли фикрлар айтишади. Айтишади-ю, маросимдан сўнг бу чиройли гап-сўзлар унутилиб кетади.

1982 йил қишлоғимиз қабристони кичиклик қилиб қолгач, Калинин район ижрокомига ва совхоз дирекциясига янги жой ажратиб беришни илтимос қилдик. Жой ажратилди, бироқ бу ер бир йил қаровсиз қолиб чангалзорга айланди. Биз маҳалла комитети активлари қишлоқ аҳлига мозорни ободонлаштириш тўғрисида мурожаат қилдик. Ҳашар йўли билан қабристон ерларини тозаладик, гул ва дарахт кўчатлари ўтказилди. Шундан сўнг қабристон комиссияси тузилди. Кейин тўрт хонали иморат солиниб, марҳумларни хотирлаш учун ёғин-сочинли кунларда келганларга имконият яратилди. Майдон совхоз ёрдамида текисланди, карталарга бўлинди ва мингдан ортиқ мевали ҳамда манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Ҳашар йўли билан шунча ишлар қилинди, яхши. Лекин қабристоннинг бундан кейинги аҳволи нима бўлади? Унга мунтазам ким қараб туради, дарахтлар парвариши билан ким шуғулланади, ким қоровул бўлади? Шундай саволлар билан район ижроия комитети ва Хонобод қишлоқ Советига мурожаат қилдик. Ижроком раиси, коммунал хўжалик идораси, район план, молия бўлимлари бошлиқлари, қишлоқ Совети раиси ва бошқа мутасадди ўртоқлар йиғилиб, масалани муҳокама қилишди ва юқоридаги таклифимиз ўринли эканини таъкидлашди. Бироқ... амалда ҳеч қандай натижа бўлмади. «Посёлка учун штат ажратиш мумкин, қишлоқ учун мумкин эмас» деган тартиб-қоидани рўкач қилиш билан чекланишди...

Яна бир масалани ҳал қилиш керакка ўхшайди. У ҳам бўлса, ҳар бир қишлоқда аҳоли яшайдиган жойлар оралиғидаги кўпгина майда қабристонлар муаммосидир. Одатда қабристон аҳоли яшамайдиган жойда бўлмоғи лозим. Бу қоидага хилоф равишда мавжуд бўлган юқоридагича майда қабристонлар «бойўғлихона»га айланиб қаровсиз ётади ёки айрим одамларнинг шахсий томорқасига айланиб кетган. Менимча, мана шунақа майда қабристонларни тугатиш, улар ўрнига марказлашган йирик қабристонлар яратиб уларни обод ва саришта қилиш керак. Нима учун Тошкент шаҳрида шундай-у, қишлоқларда буни қилиш мумкин эмас?

Қабристонларни ободонлаштиришда асосан қишлоқ Советлари бош-қош бўлмоғи лозим. Афсуски, айрим қишлоқ Советлари хўжалик ишлари билан ниҳоятда банд эканини важ қилиб, қабристонларга мутлақо эътибор қилмайдилар. Ҳолбуки, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг қабристонларни тартибга солиш, ободонлаштириш тўғрисидаги қарори мавжуд. Лекин бу қарор юқоридагига ўхшаган «банд» қишлоқ Советларига ё етиб келмаган ёки унутиб юборилган.

Яна бир таклиф: қабристонларда алоҳида уйчалар ажратиб, унда фидокорона меҳнатлари, яхши хизматлари учун давлат ва жамият томонидан тан олинган машҳур кишилар, гражданлар уруши қатнашчилари, коллектив хўжалик тузиш активлари, Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ва меҳнат ветеранларининг хотираларига бағишланган ихчамгина стендлар ташкил этиш мумкин-ку! Бунинг биринчидан тарбиявий аҳамияти катта бўлса, иккинчидан муносиб кишиларнинг қадр-қимматини улуғлаш бўлади.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
Калинин районидаги «Хонобод» маҳалла комитетининг раиси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ИККИ ХИЛ МАНЗАРА»

Ғазетанинг шу йил 20 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа остида берилган мақолада Пискент районидаги колхоз ва совхозлар дала шийпонларини янги мавсумга тайёрлаш қандай бораётганлиги таҳлил қилинган эди. Мақолада дала шийпонлари ремонтини суст олиб бораётган айрим хўжаликлар танқид қилинган, шийпонларда оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўяётган хўжаликлар тажрибаси эса оммалаштирилган эди.

Мақолада «КПСС XXVI съезди» совхози биринчи ва иккинчи бўлимларидаги дала шийпонларининг аҳволи тўғри танқид қилинган, дейилади Пискент район партия комитетининг биринчи секретари У. Я. Баҳодиров йўллаган жавоб хатида. Мақола совхоз партия ва касаба союз комитетларининг кенгайтирилган мажлисида атрофлича муҳокама қилинди. Мажлисда барча пахтачилик бригадалари дала шийпонларининг мудирлари иштирок этишди. Дала шийпонларини ремонт қилиш ва жиҳозлаш устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун, биринчи бўлим цех партия ташкилотининг секретари М. Жасимов, иккинчи бўлим бошқарувчиси Ч. Курбонов, совхоз ишчилар комитетининг раиси К. Сотиболдиев қаттиқ огоҳлантирилди. Йиғилишда ремонттталаб дала шийпонларини қисқа муддат ичида мавсумга сифатли тайёрлаш тадбирлари белгиланди. Барча типовой дала шийпонлари радио, телевизор, кўчма газ, стол-стуллар билан таъминланди, кўргазмали агитация воситалари билан жиҳозланди.

Мақола шунингдек, район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимида ҳам ўрганиб чиқилди. Бўлим ўтказган йиғилишга совхоз партия комитетининг секретари Ж. Турғунбеков, ишчилар комитетининг раиси К. Сотиболдиев, қурилиш бўлими бошлиғи В. А. Андрейчук, совхоз директорининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари Б, Дўсбеков ҳам таклиф этилди. Улар олдига дала шийпонларини оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантириш юзасидан конкрет вазифалар қўйилди. Бу вазифалар қандай бажарилаётганлигини бўлим назорат қилиб турибди.

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ
Тошкент-84

● ОСИЁ, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII халқаро Тошкент киноанжуманининг ҳар бир куни мароқли учрашувларга бой бўлмоқда. Суратда: ҳиндистонлик кинотанқидчи Х. Сингх совет актрисаси И. Алфёрова билан суҳбатлашмоқда.

Л. Глауберзон фотоси.

СЎЗ — ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

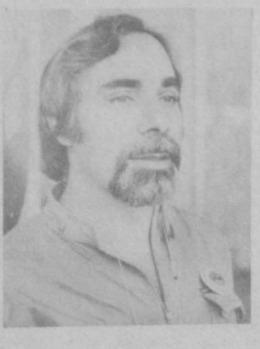

ҲАМКОРЛИК УФҚЛАРИ

Анвар РИЗОЗОДА,
киноактёр, (Афғонистон).

—МАМЛАКАТИМИЗДА Саврияинқилобининг ғалабасидан кейин миллий кинематографияни ривожлантиришнинг чексиз имкониятлари очилди. Аксилинқилобчилар ҳуружи батамом тугатилмаган бўлса-да, халқимиз янги ҳаёт қуриш йўлида катта мақсад ва ишонч билан меҳнат қилмоқда. Кино санъати ижодкорлари ҳам янги жамиятнинг том маънодаги афзалликлари, халқнинг моддий ва маънавий ҳаётида содир бўлаётган улкан ўзгаришларни ифода этувчи бадиий ва ҳужжатли фильмлар яратиш устида қизғин иш олиб бормоқдалар.

Биз Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VIII халқаро кинофестивалида «Қочиш» номли бадиий картинамизни намойиш этмоқдамиз. Бу фильмда мен оила бошлиғи Ота образини яратганман. Уни режиссёр Абдул Латиф суратга олган.

Совет ва афғон кинематографчиларининг ижодий ҳамкорлиги тобора кенгаймоқда. Ўтган йили таниқли ўзбек режиссёри Али Ҳамроев афғонистонлик санъат усталари ёрдамида суратга олган «Кобулда жазирама ёз» бадиий фильми бу йўналишдаги самарали ишлардан бири бўлди.

Менинг истагим шуки, уч қитъа мамлакатларининг халқаро киноанжумани бундан кейин ҳам инсониятнинг эзгу мақсадлари учун хизмат қилаверсин. Ўзбек халқига саломатлик ва осойишталик, ҳамма тиллар ва дилларда тинчлик мадҳ этилишини тилайман.

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Самир НЕМЕР,
кинорежиссёр, оператор,
Фаластин Озодлик
ташкилоти

— ФАЛАСТИН халқининг ўз эрки ва озодлиги йўлидаги курашини ҳамиша сидқидилдан қўллаб-қувватлаб турган совет халқидан беҳад миннатдормиз. Албатта, бу адолатли кураш қанчалик оғир синовларга дуч келаётган бўлмасин, аммо биз, кино санъати ижодкорлари халқ иродаси за унинг озодлик учун курашини дунёдаги ҳеч бир куч бука олмаслигини жуда яхши биламиз. Шу боисдан ҳам бу эзгу мақсад йўлида қанча-қанча фаластин фарзандлари қаҳрамонларча ҳалок бўлдилар, аммо уларнинг номлари ва ишлари халқ қалбида яшамоқда.

Биз халқаро Тошкент киноанжуманида намойиш этаётган «Бомбалар барча учун», «Ҳаёт илдизлари», «Байрут устида бегона булутлар», «Биз талаб қиламиз!» номли ҳужжатли картиналар ана шу кураш воқеаларини ифода этади.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VIII халқаро кинофоруми ўтаётган Тошкент шаҳри бутун ер юзидаги энг гўзал ва тараққиёт босқичига кўтарилган маданият марказларидан бири бўлиб, у ўз озодлиги учун курашаётган ва эндигина мустақилликка эришган халқларнинг ижтимоий ҳаракатида ғоят муҳим роль ўйнамоқда. Шу боисдан ҳам биз, Фалстин Озодлик ташкилоти кино санъати намояндаларини анжуманда иштирок этишга таклиф қилган совет халқи ва кинофорумнинг мутасадди ташкилотларига ўз миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

ИЗЗАТ-ИКРОМ БИЛАН

ПЕНСИЯГА КУЗАТИШ МАРОСИМИДАН РЕПОРТАЖ

СЕРФАЙЗ, озода, саҳнини анвойи гуллар безаб турган мактаб ҳовлисига кириб борганимизда, бу ердаги ораста кийинган, хушчақчақ кишиларнинг кайфияти бизнинг дилимизга ҳам кўчди. Мактаб томон келаётганлар орасида халқ маорифи ветеранлари, партия, совет ташкилотларининг вакиллари, ота-оналар, ишчилар, студентлар анчагина.

Ўн нафар педагог: Муҳаббат Орифжонова, Фира Гороховская, Туроб Муродов, Сония Мифтаҳуддинова, Зоҳид Хошимов, Адиба Масалимова, Салима Ғаффорова, Насиба Қудратиллаева, Мухтабар Собиржонова, Каромат Назарова — булар Собир Раҳимов районидаги 111-мактабнинг ўқитувчиларидир.

35—40 йил педагоглик қилган бу зиёкорларни йиғилганлар ҳурмат-эҳтиром билан кутиб олишди. Ҳар бир юбилярнинг ҳаёт йўли, педагогик фаолиятига бағишланган деворий ва фотогазеталар осиб қўйилган. Каттагина стол пенсияга кузатилаётганлар ҳақидаги альбомлар, уларга юборилган телеграммалар, қутлов қоғозлари билан жиҳозланган.

— Ҳар бир юбиляр ҳақида ҳар қанча гапирсак арзийди, — дейди мактаб директори Х. Қурбонов,— кечани очар экан, — лекин биргина бу даврада уларнинг сермазмун таржимаи ҳолини, жўшқин фаолиятини муфассал ҳикоя қилиб бериш қийин. Уларнинг меҳнат фаолияти, хайрли ишлари халқ маорифи йилномаларидаги ёрқин саҳифалардандир.

Дарҳақиқат, шундай. Бу залда ўтирган врач, инженер, ўқитувчи, тўқувчи, ишчи, бинокор ва бошқа касб эгалари — ўн нафар педагогнинг собиқ талабалари. Уларнинг ҳар бири устозлар билан фахрланади, ҳамиша таъзимда.

Юбиляр педагоглардан тил ва адабиёт ўқитувчиси Муҳаббат Орифжонова, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, тарих ўқитувчиси Зоҳид Хошимов, жисмоний тарбия педагоги Туроб Муродовнинг кўзларида севинч ёшлар қалқиди. Бу бежиз эмас. Худди шу кунга етиб келгунга қадар шарафли меҳнатнинг машаққатлари, изтироблари ҳам бўлди. Уруш йиллари юпун кийинган, бир бурда нон билан бутун кунини кечирган болаларга дарс ўтишнинг ўзи бўлмади. Бугун эса ўша маъюс термулган кўзлар, бахт-толедан чароғон, ўсишди, улғайишди, жамиятда ўз муносиб ўринларини топишди, энди ўзлари ёшларга устоз.

Минбарда шогирдлардан бири — фалсафа фанлари доктори Тилаб Маҳмудов. У ўқитувчи шарафи, қадри, меҳнати ҳақида тўлқинланиб сўзлади. Партия ва ҳукуматимиз совет ўқитувчисига юксак эътибор бераётганини таъкидлади. Устозларга кўпгина шогирдлар номидан миннатдорчилик ва эзгу ниятлар изҳор этди. Муаллимларни табриклашга сўз олганлардан бири геология соҳасида йирик мутахассис Хуршид Шомақсудов ўқитувчи меҳнатини нима билан қудуқ қазувчиларга таққослаб, улар чеккан машаққатлар зое кетмаганлиги, мана қадр-қимматлари муносиб тарзда улуғланаётганлигини таъкидлади, берган таълим-тарбиялари учун уларга ўз ташаккурини билдирди.

Шу куни юбилярларни қутловчилар кўп бўлди. Ҳар ким ўз мураббийсига юрагида асраб юрган самимий дил сўзларини изҳор этди.

— Ҳурматингиз, эътиборингиз учун мингдан-минг раҳмат, — деди пенсионерлар номидан сўзга чиққан бошланғич синф ўқитувчиси Насиба Қудратиллаева, — биз энди ветеран педагогмиз. Лекин сизлар билан ҳамиша сафдамиз, ёш ўқитувчиларга маслаҳатгўймиз, таълим-тарбия ишларида имкониятимизга яраша қатнашиб турамиз. Пенсияга кузатилсак ҳам ўзимизни ҳамиша коллектив билан биргамиз, деб ҳисоблаймиз. У пенсияга кузатилаётган барча педагоглар номидан шунча иззат-икром учун чуқур миннатдорчилик билдирди.

Кечада қизғин суҳбатлар, учрашувлар, куй ва қўшиқларга уланиб кетди. Кекса педагогларни пенсияга тантанали кузатиш маросими унинг қатнашчилари хотирасида ўчмас из қолдирди.

Н. ШОАБДУРАСУЛОВА.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ИККИ РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Шу кунларда республика ёш ижодкорлар «Илҳом» клубининг кўргазмалар зали санъат ихлосмандлари билан янада гавжум. Экспозицияга қўйилган ёш рассомлар Диана Матевосян ва Маргарита Шувалованинг ранг-баранг полотнолари кўпчилик эътиборини тортмоқда.

Кўргазмада 70 дан зиёд ранг-тасвир, графика ишлари бор. Улар асосан натюрморт, манзара, портрет жанрларида бўлиб, турли-туман услубларда яратилган.

Б. ТОЖИЕВ.

✦

ШАХТЁРЛАР УЧУН

Ҳар кунги самарали меҳнатдан сўнг ишчиларнинг ҳордиқ чиқаришлари, тиббий муолажалар олиб саломатликларини тиклашлари учун Ангрен кўмир разрези санаторий-профилакторийсида барча шарт-шароитлар яратилган. У «Горняк» деб номланган.

Санаторий замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Даволаш кабинетларида ультра бинафша нурлари, балчиқ билан ҳам муолажалар ўтказилади. Шунингдек, дам олувчилар катта спорт комплекси, дам олиш зонасида ҳам ҳордиқ чиқарадилар.

А. НОСИРОВА.

СПОРТ

ТОШКЕНТЛИКЛАР ОЛДИНДА

Энди-энди оммалашаётган спорт турларидан ҳисобланган синхрон сузиш бўйича республика биринчилиги ўтказилди. Умум-жисмоний тайёргарлик мусобақалари илк бор программага киритилиб, «Ташсельмашевец» спорт клуби аъзолари якка пешқадам бўлдилар. Жуфтликлар баҳсларида О. Муродова Л. Гуртовник билан бирга чемпионлик унвонини қўлга киритдилар. Спорт группаларида эса Тошкентнинг 8 кишилик «Меҳнат» командаси зафар қучди.

✦

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Халқободнинг «Соҳибкор» командаси 27 майда Тошкент шаҳрининг «Старт» коллективи билан ўз майдонида учрашди. Ўйин 1:1 ҳисобида дуранг натижа билан тугади. Ҳозир соҳибкорчилар 16 очко билан бешинчи ўринни эгаллаб туришибди. 19 очко жамғарган Самарқанднинг «Динамо» футболчилари карвонбошилик қилишяпти.

Область биринчилиги учун футбол мусобақалари қизғин давом этмоқда. Дастлабки ўйинлардаёқ кетма-кет ғалаба қозониб, пешқадам бўлиб олган Чинознинг «Чорвадор» командаси ҳамон турнир жадвалининг энг юқори поғонасини эгаллаб турипти. Шу вақтгача ўн бир марта майдонга тушган бўлса, ҳаммасида ғалаба қозонди. Ангреннинг «Шахтёр» командаси 19 очко билан иккинчи, «Металлург» (Бекобод) коллективи эса 18 очко билан учинчи ўринда бромоқда.

ҲАР ТЎҒРИДА

АСАЛАРИ АҚЛЛИМИ?

АҚШнинг Нью-Жерси штатидаги Принстон университети ходимлари Ж. ва К. Гулдларнинг асалари онгини ўрганишдаги тадқиқотлари кишини ўйлантириб қўйди. Тадқиқотчилар адабиётдан ва ўз кузатишларидан шундай мисолларни тўплашдики, уларни асаларининг ҳатти-ҳаракати генетик тарзда программалаштириб қўйилган деган тасаввур асосида изоҳлаш мушкул.

Масалан, асалари иложи борича бедазорга яқинлашмайди, чунки беда гулининг чангдони гулга суқилган «қароқчи»ни беаёв «ўққа тутади». Асалари эса тукли аридан фарқли ўлароқ бунга мутлақо тоқат қилолмайди. Лекин, ҳар қалай, оч қолдириш орқали уни бедадан асал йиғишга мажбурласа бўлади. Бироқ бу ҳолда асалари ўзига хос «ҳийла» ишлатади: баъзилари гулга ён томондан яқинлашиб, тожни узиб олса, бошқалари «ўқини отиб бўлган» гулни топишга ўрганади.

Асаларининг мўлжал олиш қобилияти ҳам ғоятда қизиқарли. Бу ҳашарот емиш излаб учиб юрганида уяси атрофидаги жойнинг картасини хотирасида сақлаб қолгандек ҳаракат қилади. Тадқиқотчи К. Фришнинг кузатишларига қараганда, бирон жойдан озуқа топган асалари уясига айланма йўл билан келганига қарамай, рақси орқали шерикларига ўша жойга олиб борадиган тўғри йўл ҳақида маълумот бера олади.

Ж. ва К. Гулдлар бир қатор тажрибаларида ҳўракни кўл ўртасида турган қайиқ ичига жойлаштиришди. Бу ҳолларда уядаги асаларилар разведкачидан егулик қаердалигини билишди-ю, аммо ўша жойга боришни исташмади. Лекин худди шу асалариларнинг ўзи, агар ҳўрак кўлнинг нариги соҳилида бўлса ҳам, ҳар қалай, улар аввалдан билган қуруқликка қўйилганда, сув олдидаги қўрқувни енгиб, ўша жойга йўл олишди.

Бу хил тажрибаларнинг натижаси қанчалик ажабланарли бўлмасин, уларни изоҳлаш қийин.

«Наука и жизнь» журналидан.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИ
БАЗАСИДАГИ
11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: ёритиш бўйича электр монтажчи, ёритиш тармоқлари бўйича электр монтажчи, кучланиш тармоқлари ва электр қурилмалари бўйича электр монтажчи, электрослесарь, электр-газ пайвандловчи, коммутация иккиламчи тармоқлари бўйича электр монтажчи, лифтларни монтаж қилиш бўйича слесарь — монтажчи (Ватанимизда ва чет эллар қурилмалари), контроль ўлчов асбоблари ва автоматика ремонти бўйича слесарь, киномеханик (фильмларни текшириш ишини бажара олиш қобилиятини эгаллаш билан), радиотелевизион аппаратураларига хизмат кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўйича радиомеханик.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1, 2, 3 ЙИЛ.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 14,5 ЁШДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ — ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга 8 синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 йил ўқийдилар ва тўла ўрта маълумот ҳамда ихтисоси тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар уч маҳал иссиқ овқат ва кийимбош билан таъминланадилар. 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар ойига 30 сўмдан 76 сўмгача миқдорда стипендия оладилар. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида электромонтажчилар, электр — газ пайвандловчилар группаларининг ўқувчилари иш ҳақининг 50 процентини оладилар ва уларга ётоқхона берилади. бошқа группаларнинг ўқувчилари иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи мутахассисликлари бўйича ўқишга кирган йигитлар учун ўқиш муддати бир мунча қисқартирилган: 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун 7.5 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун 10.5 ойгача.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий иш муддатини ўтамаган ҳолда ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базасига эга, 14 спорт секцияси ишлаб турибди. Техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

АРИЗАЛАР СОАТ 9.00 ДАН 16.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси: турар жойидан справка, ота — онасининг иш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3Х4 см.).
Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт), **ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома** (ҳарбий билет) **шахсан кўрсатилади.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 40, 45, 58, 70, 79-автобусларнинг; 4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

ДИҚҚАТИНГИЗНИ
ЖАЛБ ҚИЛАМИЗ

ТОВАРЛАР—ХАЛҚҚА!

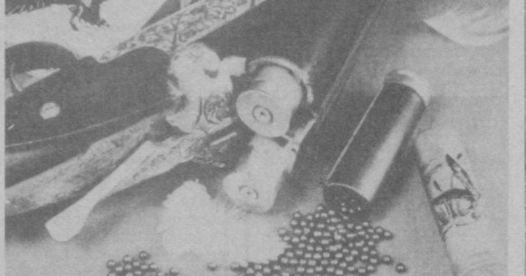

Спортча отиш ва овчилик билан шуғулланувчи кишилар учун давлат савдоси ва матлубот кооперацияси магазинларида спортча отиш-овчилик учун мўлжалланган

ПАТРОНЛАР МАВЖУД!

Спортча отиш-овчилик патронлари силлиқ стволли овчилик, спорт ва спорт-овчилик милтиқларидан отишда қўлланилади.

12, 16, 20 калибрли ўқли ва сочма ўқли патронлар қоғоз ёки пластмасса гильзаларга жойлаштирилган.

ЦНИИНТИ.

«ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ИЮНЬ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ
ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА
ИККИ СЕРИЯЛИ, ЯНГИ, РАНГЛИ

«БЎРИ УЯСИ»

БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРАДИ

Сценарий автори — Болотбек ШАМШИЕВ, Эркин АБИШЕВ.
Режиссёр — Болотбек ШАМШИЕВ.
Ролларда: Талгат НИГМАТУЛИН, Айтурган ТЕМИРОВА, Кенебай КОЖАБЕКОВ, Суйменқул ЧОКМОРОВ, Жўрабек АРАЛЮАЕВ ва бошқалар.

Ўткир сюжетли бу фильм воқеалари бизнинг кунларимизда Қирғизистон пойтахти — Фрунзеда бўлиб ўтади. Ушбу фильмда детектив элементлар ҳам, милициянинг сермашаққат меҳнати ҳам ўз аксини топган. Аммо диққат марказида жиноят оламига тушиб қолган, носоғлом муҳитдан чиқиб кетиш йўлини изловчи қишлоқ йигитининг тақдири ҳақидаги ҳикоя ётади.

«ҚИРҒИЗФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ
214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА
БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсал (токарь-каруселчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), **саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь, механик, йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.**

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлик тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар-жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3х4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар-жойларидан пропискадан ўчишлари ва билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари ҳамда ўзлари билан шахсий учёт карточкаси ВЛКСМ аъзолиги учёт карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 72, 60, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-12.

ТВ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.50 — «Уфқ». 10.50 — Фильм-спектакль. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Қайнар булоқ ўлкаси қўшиқлари». 16.30 — «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади?». 17.00 — Ҳужжатли фильм. 17.10 — «Буратино кўргазмаси». 17.40 — Фильм-концерт. 18.45 — В. И. Ленин Марказий музейининг 60 йиллигига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.40— «Мен қўшиққа борлиғимни бахш этдим». 20.25 — «Нима? Қаерда? Қачон?». 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол бўйича Европа чемпионати. 23.35 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00—Эрталабки гимнастика. 9.15—9.35—Ҳужжатли фильм. 9.55—10.10 — Илмий-оммабоп фильм. 11.35 — В. Маяковский. «Жуда соз». 12.35 «Шахмат мактаби». 13.10 — Мактаб ўқувчиларига нон ҳақида. 13.50—14.35 — «Билимимиз — қудратимиз». 15.10 — Людвиг Ван Бетховен. 2-кўрсатув. 16.10—18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00—«Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.00 — 20.30 — Волейбол бўйича халқаро турнир. 20.45 — «..16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 — «Время». 22.00 — «Шаҳар товушлари». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 23.40 — Камондан ўқ отиш бўйича «Баҳор камалаклари» халқаро мусобақалари.

ЎзТВ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Болалар учун концерт. 18.45 — «Ёшлик». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Жаҳон адабиёти дурдоналари». 20.30 — Ахборот. 20.50 — А. Навоий номли Давлат академик Катта театри балет солистларининг концерти. 21.15 — Оламда нима гап. 21.30 — «Время». 22.00 — Халқаро кинофестиваль кундалиги. 22.25 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 9.00—16.15 — МТ-II. 18.25 — Кўрсатувлар программаси. 18.30 — «Қизиқувчилар экрани». 19.00 — Ўқув программаси. 19.30 — «Самарадорлик, сифат, тежамкорлик». 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — «Чегара шу ердан ўтади». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30— МТ-II.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/V да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/V да **Лайли ва Мажнун**, 31/V да **Тошкентликлар.**

Р—13711. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1710. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12